

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN. SZERKESZTI: HERMANN GYŐZŐ.

ÁRA 24 KORONA

TARTALOM: Gróf Teleki Pál dr. főcserkész. — Szöllősy István: Lovagiasság. (Folytatás.) — Havas István: Szébb jövődő. (Vers.) — Benedict János: Hogyan lesz a fiatal bantunéger férfivé? — Dr. Hermann Győző: Táborozás. — Ispánovits Sándor: Finnországban. — (18): Táborozás Herne Bayban (Anglia). — Cserkésztestvériség. — Márffy Mantuano T.: Anche tu Róma! — Gerő László: Mérés, becslés. — Cserkészműhely. — Dr. Bánlaky: Tiszti összejeveleteket! — Krónika. — Szerkesztői üzenetek.

Magyar Cserkészek Termelő és Értékesítő Szövetkezete

Telefon: 38-71.

Budapest IV. Váci-utca 46.

Telefon: 38-71

Árjegyzék.

Tennis flanell cserkészing (csont gombbal)	1100.—, 1200.—
Inganyag (tennis flanell) métere	375.—
Ruhaanyag, szürke, félgyapju 75 cm. széles métere	650.—
Kulacs 1/2 literes, szövet huzattal, karabinerrel ...	120.—
Cserkészkes, egy pengével	45.—, 60.—
Cserkészkalap, hivatalos, impregnált, bőr viharszjjal	520.—
Cserkésztishti kalap	550.—
Aluminium kanál, villa	35.—
Acélkes, villa	75.—
Viharszjj	35.—
Lábszárvédő	180.—, 250.—, 350.—
Tiszti kalapszjj, bőr	110.—
Cserkész kalapszjj, bőr	85.—
Sip	12.—, 36.—
Sipzsinór	25.—

Áraink csak a jelenlegi készletre vonatkoznak.

Meghívás. Magyar Cserkészek Termelő és Értékesítő Szövetkezete 1922 évi október hó 1 én d. u. 5 órakor a ref. főgimnázium fizikai termében (IX., Lónyai-utca 4/c I. em.) **rendkívüli közgyűlést**

tart, melyre a tagok az alapszabályok 23 §-a értelmében meghivatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1922 évi október 8-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz.

N A P I R E N D:

1. Az alapszabályok egész terjedelmükben való megváltoztatása.
2. Hangya kötelekésbe való belépés feletti határozathozatal.
3. Az új igazgatóság választása.
4. Felügyelő bizottság választása.
5. Netáni indítványok.

Az igazgatóság.

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Előfizetés: Egy évre 240 K.
Félévre . . . 120 K. Negyedévre 60 K.
Egyes szám 24 K.

Felőlős szerkesztő:
HERMANN GYŐZŐ

Szerkesztőség: I., Maros-utca 17. III. 2.
Kiadóhivatal: IV., Váci-utca 62. I. 15.
Megjelenik minden hó 1-én.

A m. kir. vall. és közokt. miniszternek 74.476—922 V. ü. o. szám alatt kelt s a gróf Teleki Pál dr. úrhoz intézett átirata:

A Kormányzó úr Öfömméltósága 1922. évi június hó 10. napján kelt magas elhatározásával Nagyméltóságodat a Magyar Cserkészszövetségben szervezett cserkészmozgalom legfőbb vezetésére és irányítására főcserkészsé kinevezni méltóztatott.

Erről Nagyméltóságodat örvendetes tudomásulvétel végett van szerencsém értesíteni.

Fogadja Nagyméltóságod őszinte tiszteletem nyilvánítását

Budapest, 1922 június 30.

KLEBELSBERG s. k.

Engedje meg a Nm. Főcserkész úr, hogy a Magyar Cserkész vezetőhelyről tiszteletteljesen üdvözlje, szeretetéről és ragaszkodásáról biztosítsa.

A magyar ifjuságra történelmi fontosságú ténnyel Önagyméltósága fogadalomtétele után fogunk részletesen foglalkozni.

a Magyar Cserkész szerkesztősége.

Gróf TELEKI PÁL dr.

egyetemi tanár

Az első főcserkész Magyarországon.

LOVAGIASSÁG

A lovagkor. Lovagi erények.
Uj lovagság.

IRTA: SZÖLLŐSY ISTVÁN

Brkie. cserkészfiszf. (Folytatás.)

„Becsülettel a hazáért!”

Pártoskodás, romlott erkölcsök, pusztulásnak indult lovagi erények romlásba sodorták a magyart. Az ország részekre szakadt, török és német volt az úr. Az egyik legalább nyíltan harácsol, a másik hitegetett, hogy védelmünkre gondol. Keserűség, sanyarúság mindenütt. Mintha már kihalt volna minden erény!

Bizonyságok kellettek, hogy van még a magyarban erő és hazaszeretet. S mintha csak erre adna alkalmat a török, egymásután támadja meg a várakat. Vitézeink pedig halálra szántan állnak ellen. Losonczy István példája megmutatta Temesvárott, hogy a magyar csak magában bizhat. Szondy György mindhalálig védelmezi Drégely várát. Dobó István vitézei és az egi nők elszántságával szemben kudarcot vall a török s megállni kénytelen a kis Kőszeg előtt is, hol Jurisich Miklós veti magát elébe. Zrinyi elesik ugyan Szigetvárnál, de híre elterjed az országban s elkésedéssel éneklí meg tettét a késő utókor.

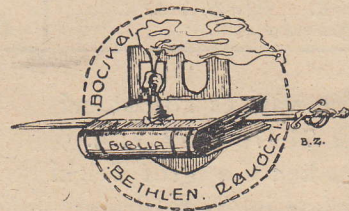
S míg egyik részről vére hullásával és élete feláldozásával tanusítja hazaszeretét a magyar, másrészről csodálatos hűségéről és ön-feláldozásról tesz tanubizonyságot a semmibevett földhöz kötött jobbágy.

Sokan azt hiszik, hogy a lovagi erények csak nemesi származásúak lelkében honolhatnak s pénz, fegyver, paripa és fényes páncél nélkül lovagot elképzelni nem lehet. Nos, hát a magyar föld népe bizonyoságot tett róla, hogy hazaszeretete és hűsége nem ismer határt.

Dolgozott azon a földön, amelyről urai elmenekültek. Szenvedte a török harácsolását, túrta a német és spanyol zsoldosok erőszakoskodásait s közben adózott urának is. A másfél százados török uralom ellenére is magyar maradt s ha a szükség úgy kívánta, fegyverrel vagy kapával, kaszával is kész volt a harcra. Hogy a magyarság fennmaradt s nem pusztult el a török hódoltság alatt, legelső sorban is az ő érdeme!

Bocskay, Bethlen, Rákóczy.

Három név, melyek közül mindegyik elég ragyogó ugyan ahhoz, hogy külön írjuk, de

egy lapra kerültek a magyar történelem és a lovagi erények lapjain.

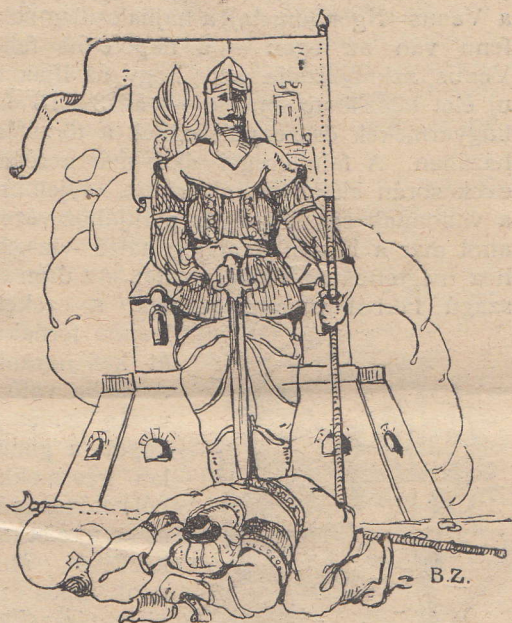
„Isten dicsősége mellett nemzetünk szabadságáért.” Bethlen Gábornak ez a jelszava vezette mindhármukat. Vallásosság, hitükhöz való ragaszkodás és nemzetük szeretete adta kezükbe a fegyvert. S a területében, nemzeti és vallási egységében szétszakgatott magyarság egyesül alattuk. Katolikus és protestáns egyaránt érzi, hogy a német nagyobb ellenségünk, mint a török. Ez legalább megelégszik a földdel és pénzzel, a német azonban ezen felül még vallásunkra és alkotmányunkra tör. S a közös veszedelem egyesíti a magyart. Különösen Erdély függetlensége fekszik mindnyájuk szívében. Még a buzgó hittérítő, Pázmány is észreveszi, hogy a protestáns Erdély függetlensége egyedüli biztosítéka a magyar alkotmány fennmaradásának. Ő is azt akarja, hogy szabad maradjon, mert „különbén galérunk alá pökik a német.”

Bocskay, majd Bethlen és I. Rákóczy György alatt a magyarság megvédi a nemzeti és vallásszabadságot. Nem a saját dicsőségükre törnek. Buzgó olvasói a Bibliának s Isten akaratát látják abban, hogy Magyarország ne jusson német kézre. Biblia, harc, tudomány és munka hatja át életüket s a meg-megújuló küzdelemben nem lankadva harcolnak hazájukért és Isten dicsőségéért.

„Ne bánts a magyart.“

A költő Zrinyi Miklós, a szigetvári hős dédunokája egyik legkiválóbb alakja a XVIII. század magyarjainak. Dalia, edzett, bátor, sőt vakmerő, aki örömét leli a törökkel való csatározásokban s nem szünik meg őt nyugtalanítani, még ha megharagszanak is ezért Bécsben.

Ritka éleslátással meglátja s ezután szóval, írással és tettel hirdeti, hogy a magyar a magyarnak testvére, segítségre idegentől nem számíthat. Magyarországot magyar hadseregnek kell felszabadítani s nem idegen seregeknek, mert ennek nemzeti létünk lesz az ára.

Szomorúan látja, hogy a magyar ellenége a magyarnak, üldözi testvérét, ha az más vallást követ. Almatlan éjjeleken át szövi gondolatait, tanácskozik hiveivel, könyveket ír s mindig csak nagy céljára gondol: egyesíteni a magyarságot felekezeti különbség nélkül. Állandó hadsereget sürget, de hasztalan.

A jó hazafiak megértik igyekvéseit; a „Szigeti veszedelmet“, melyben dédapja hősi halálát énekli meg s nemzetét a bűntől való megtérésre hívja, olvassák ugyan, de a bécsi udvar rossz szemmel nézi törekvéseit.

Ekkor sem csügged. A Muraköz védelmére várat épít s azt sem a török fenyegetésére, sem a német rémült sürgetéseire nem bontatja le. Maroknyi seregével a török nagyvezér orra előtt felégeti a híres eszéki hidat s ha a német hadvezéreknek bátorságuk lett volna, meg lett volna a kedvező alkalom a a török várak elfoglalására. Ehelyett azonban tétlenül nézték hősiességét s már nagyon terhére volt akkor a bécsi udvarnak,

mikor egy vadászat alkalmával hirtelen meghalt.

Igy pusztult el Zrinyi Miklós, korának egyik legnagyobb fia, legmesszebbre látó politikusa, a kiváló hadvezér és lángoló lelkű költő.

Istenért és szabadságért.

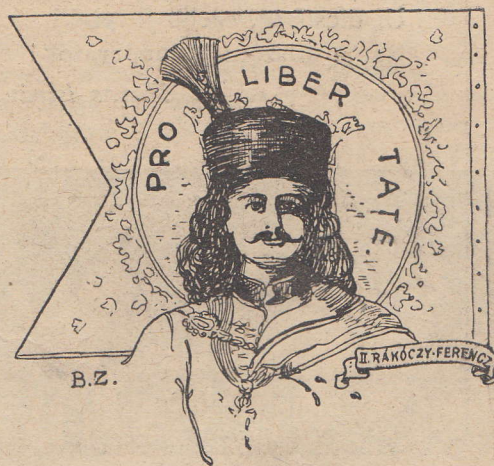
Keserü kuruc-nóták szomorúan panaszo-
ják, a magyar nép nyomorúságát: „Rajtunk
német dül, rajtunk török jár.“ Erdőmélyén
húzódnak meg a bujdosók, kiket idegen rab-
lók otthonukból elűztek s céltalan harcban
tékozolják vértüket.

„Szegény legénynek olcsó az vére,
Két-három krajcár egy napra bére
mégis végtére
Két pogány közt egy hazáért
omlik ki a vére.“

Leerongyosodva hazájában hontalanul buj-
dokol a magyar vezértelenül. Élete, vallása,
szabadsága mind mind a császártól függ. A
protestáns prédikátorokat perbefogják s mert
férfias állhatatossággal ragaszkodnak hitük-
höz, közönséges gonosztevők gyanánt gá-
lyákra küldik őket.

Ekkor áll a nép élére Tököly Imre majd
Rákóczi Ferenc.

Tököly maga is gyermekkorra óta bujdosó,
kiváló képességeinél fogva különösen alkal-
mas arra, hogy az elkeseredett magyarság
vezére legyen. Rákóczi pedig az ország leg-
gazdagabb családjának sarja, akit Bécsben
nevelnek Kollonicsék: fény, pompa és gond-
talan élet várakozik rá. Ebbe akarnak belé-
fojtani sokra hivatott pályáját, de nem sike-
rül. Elindul néhány magyar nemes és pár
száz ruthén paraszt élén, akik lelkesedéssel
követik s rövidesen táborában áll az egész
ország.

Neve csodás hatással van honfitársaira.
Férfias szépsége, tiszta jelleme, kiváló ké-
pességei s mindenek előtt nagy hazaszere-

tete csodálatraméltó rajongást ébresztenek a „vezérlő fejedelem“ iránt.

A rongyos kiéhezett kuruchad sorra legyőzi a császári seregeket s Rákóczi zászlói Bécs előtt lobognak. S a nemes fejedelem szerencsétlenségében még nagyobb lelkierőről tett bizonyosságot, mint a hadiszerencse napjaiban. Midőn más kétségbeesnek, ő Istenben bízó lélekkel nyugszik meg a sorsban és hisz a boldogabb jövőben.

(Folytatjuk.)

Szebb jövődő.

Kárpát csúcsa felvágódik
A tündöklő azur-kékbe;
A Nagy Alföld messze nyúlik,
Mintha nem is volna vége.

Mocsarait lecsapolták,
A televényt eke vájja.
Homokbuckák helyén zöldül
A venyige fürtös ága.

Szine ékes, háta erdős
Valamennyi hegynek, bérceknél.
Belsejök sok drága kincset
Rejt, mint a sziv: nemes ércet.

A völgyekben gyár, malom zúg,
Erő meg ész fognak kezét.
Diádalról diadalra
Verejtékes munkánk vezet.

Dolgozzatok, haladjatok,
Győzünk, hogyha összeálltok:
Új dicsőség, szebb jövődő
Napja köszönt holnap rátok!

Havas István.

A doveri 1. sz. cserkészcsapat indiánus ünnepélyéről.
Közlő: scontmaster Leeming.

Hogyan lesz a fiatal bantunéger férfivé?

Fordította a „Der Pfadfinder“-ből:
BENEDICT JÁNOS.

A bantunéger tóngatörzseinél — amelyek az afrikai Mozambique portugál köztársasági gyarmat déli részén laknak, még pedig olyan helyen, ahová a mi nagyratartott kulturánk még nem jutott el — az az ősrégi népszokás uralkodik, hogy a felserdült ifjaknak egy meghatározott ideig tartó próbaszolgálatot kell teljesíteniök, mielőtt a férfiak tekintélyének és jogainak, de kötelességeiknek is részeseivé lehetnek.

A téli hónapok egy bizonyos napján, amikor a Vénus (Ngongomela), a hajnalcsillag sokáig fenn van az égen — a nap előtt felkelő Vénus szimbolizálja azt, hogy az ifjak egy új élet küszöbére lépnek — a 13—16 éves fiúgyermekök összegyülekeznek a törzsfőnök házában. A falu öregei, akik már a régebbi évek során kiállották a próbát, a jelölteket a vadonban egy bizonyos pontjához vezetik, ahol már a három hónapig tartó vizsgálat-hoz megtették az előkészületet. Az úton erős szagú fákból tüzeket raknak, s ezeket a

leendő férfiaknak át kell ugraniök. A tüzön való átugrás ismét jelképezi a gondatlan gyermekkorból való távozását és az új élet megkezdését, ahonnan nincs már visszatérés. Több más szertartás

után a jelöltek elérkeznek a „Bizonytalanság Birodalmába“, amit „Sunginak“ neveznek. Itt kell három hónapig a külvilágtól teljesen elkülönítve élniök és férfiakká lenniök.

Az u. n. „Sungi“ magas, tuskés cserjévé bekerített hely. Az elkerítéssel azt akarják kiemelni, hogy mindabból, ami ott benn lejátszódik, senkinek sem szabad semmit tudnia. (Tudtommal európai ember soha sem látott Sungit.)

A bekerített hely közepén vannak a tüzhelyek és kétoldalt állanak a durván összetákolat konyhók, melyek hálóhelyül szolgálnak.

A Sungi lakói a jelölteken kívül azok a fiatal férfiak, akik az elmúlt évben vizsgáztak és a falu vénei

Az elmúlt évben vizsgázott fiatal férfiak olyan felügyelő-féle tisztet töltenek be, ők keltik fel reggel a jelölteket, ők kísérik el a vadászatokra; szóval ők ügyelnek rájuk minden munkájuknál, az étkezésnél stb.

Az öregekből álló tanács feladata a fiatal

benszülöttek jólétéről, tanításáról, de a fegyelemről és a büntetésekről is gondoskodni.

Ennek a vizsgának — Ngomá-nak is hívják — a célja, hogy az ifjakat kitartásra, fegyelemre és férfiaságra nevelje. A leendő férfiak sok titkos formulát és mondást tanulnak meg, amit életükben aztán jól felhasználhatnak.

Az egész oktatás ideje alatt tilos egy csepp vizet is inni. Ellenkezés, az öregek előírásainak és rendeleteinek legkisebb megsértése, a legkeményebb büntetést, legtöbbször korbácsolást von maga után. Naponta órákhosszat kell táncolniok; tánc közben a fiatal jelöltek a társaiktól felsőtestükre erős ütéseket kapnak, ennek a test edzése a célja.

Délafrikában a június-augusztusi hónapok a leghidegebbek s így éjjel gyakran leszáll a hőmérséklet a fagypontra alá is. Ilyen éjjeleken az ifjaknak meztelenül, háton fekvé, közvetlenül a földön kell aludniok és csak vékony fűréteggel szabad takarózniok.

Tüzet gyújtani azonban mégis szabad, de a lábakat nem szabad a tűz közelébe tenni, hanem a fejnek kell a tűzhöz közel feküdni; ez bizony nagyon kínos lehet, mert a lábak hidegen maradnak. Ha a Sungi közelében víz is van, akkor a jelölteknek jóval pirkadás előtt — amikor a reggel a leghidegebb — a vízben kell tartózkodniok és napfelkeltéig bennmaradniok.

Napközben mindenki a vadonba megy, ahol a fiatal négerek rendkívüli ügyességet fejtenek ki a különböző vadak elejtésében. Időről-időre nagy vadászatokat rendeznek és ilyenkor a vadat nagy zajjal a vidék magasabban fekvő helyeire hajtják, hogy ott őket az „assagaik“-kal — kisebbfajta lándzsák — megöljék. Az assagai dobásában és kezelésében — ami a bantunégerek főfegyvere — ebben az időben igen nagy jártasságot és biztoságot tanusítanak.

Naponta egyszer elhosszák a vizsgálandók anyjai fiaiknak az egyedüli táplálékot, valami vastagra főtt pépet, ami legtöbbször kukoricakásából és vízből áll. Az asszonyoknak az eledelt tartalmazó edényeket csak egy bizonyos távolságra szabad a Sungi elé hozniok, ilyenkor ismételt kiáltásokkal jelzik közeledtüket. A Sungiban időző emberek eléjük mennek, átveszik az ételt és egyszersmind az előző nap üres edényeit is elhosszák. A bő táplálékot aztán az ifjak a lehető leggyorsabban elfogyasztják. Hihetetlen, hogy mennyi eledelt képes egy néger a legrövidebb idő alatt elnyelni.

Nem ritkán bizony megesis az is, hogy egy másik fiatal sarjadéknak nincs elég ereje ahhoz, hogy a „Ngoma“ összes követelményeinek meg tudjon felelni és a próbaidő életébe kerül. A többiek alig ejtenek el egy

szót is az elhunyt jelölt fölött. A vizes földbe botokkal és vesszőkkel egy gödröt ásna s az elhunyt testét elföldelik, úgy, hogy senki se gondoljon arra, hogy ott valaki el van temetve. Az elhunyt anyja is csak akkor tudja meg fia halálát, amikor az edényt, melyben az ételmet szokta hozni, eltörve kapja vissza. Sirni azonban nem szabad.

A vizsgaidő vége felé a Sungi közepén egy magas cölöpöt állítanak fel. Az ifjaknak minden reggel hátukon fekvé, a cölöp tetejére kell nézniök,

ahol egy fehér szőrruhába bujtattott aggastyánt látnak. Mikor a nap felkel „Nagyapánkköszöntünk téged!“ felkiáltással üdvözlik ezt s ez így válaszol: „Köszöntlek titeket, gyermekeim!“

Ennek a szertartásnak az a jelentése, hogy a fiatal fiuknak, mielőtt férfiakká lesznek, érintkezésbe kell lépniök törzsük őseivel, hogy új életük jelentőségével teljesen tisztába jöjjenek.

Az utolsó vizsganap a legnehezebb, mert az ezt megelőző éjjelen senkinek sem szabad a szemét lehunynia, ugyanis az álom az utolsó ellenség, melynek leküzdését meg kell tanulniok. Mindennek végeztével felgyújtják a kunyhókat és mindent, ami a Sungi céljaira szolgált. Amikor a tűz már mindent megégett, megszólal a törzs legöregebbje: „Még szüntetek gyerekek lenni; a tongatörzs férfiai vagytok. Viseljétek magatokat ehhez méltóan. Nem illik már nektek a földeken krumplit lopni, mint eddig tettétek. Próbaidőtöknek vége van, de az összes szokásokról és a történetekről mindenkivel szemben a legmélyebb hallgatást tanusítsátok, ellenkező esetben halálos ítéleteteket mondjátok ki.“

A férfivé avatáskor az ifjúkori nevét mindenki leteszi és felveszi a szabadon választott férfinévét. Az ifjúkori néven való megszólítás ezentúl sértésnek, sőt kihívásnak számít.

Végül az összes résztvevők a törzsfőnök házához vonulnak, ahol az egész törzs várja őket. Az asszonyoknak és lányoknak fel kell ismerniök a férfiaként visszatérő ifjakat, akik három hónap alatt legtöbbször teljesen megváltoztak. Ha egy lány azt hiszi, hogy a hazatért férfit megismerte, közelebb lép hozzá és valami csekélységet nyújt át neki, mire a férfi, ha a leány nem tévedett, új nevével nevezi meg magát.

Ünnepségekkel és táncokkal rekesztik be a szertartásokat, és ezeken nagy örömmel ünneplik a törzs új férfitagjait.

Megjöttünk! A bel- és külföldi táborokba kiröppent cserkészek vigan, lesülve és meghizva hazaérkeztek. És az iskolaév kezdetével kicserélődnek a gondolatok és tapasztalatok, aztán rajta! máris benne vagyunk a friss cserkészcsoportban; nézzünk előre és dolgozzunk... A *Magyar Cserkész* is táborozott. Juliusban váltunk el és a Magyar Cserkésznek is van mesélni valója a táborozásról; aligha tudja egy számba beszorítani, marad még decemberre is. Kezdjük tehát:

A magyar cserkészmozgalomnak jelentős táborozási idényére pillantunk ezuttal vissza. Több mint száz belföldi tábor mellett három külföldi táborozás történt: július 3—augusztus 16-ig volt oda *finnországi* táborban 1 tisztt, 22 cserkész, vezető *Ispánovits Sándor*, a 23. Fehérsas cs. parancsnoka; július 10—aug. 3-ig volt oda *németországi* táborokban 5 tisztt, 52 cserkész, vezető *Wallisch Oszkár*, a debreceni ker. főtitkára; július 17—aug. 26-ig volt oda *angolországi* táborban 4 tisztt, 32 cserkész, vezető e sorok írója, a 18. Lóczy csapat parancsnoka. Azonkívül 3 megbízott (dr. *Sik Sándor*, dr. *Borsický Sándor*, dr. *Greszler Gyula*) képviselte *Párisban* július 22—30-ig a II. Jamboree-n a magyar mozgalmat, egy cserkész a »Gilvel Park«-ban évenként rendezett egyik 3 hetes cserkész-tisztképző tanfolyamot végezte el *London* mellett, a lipcei vásáron a cserkészszövetkezetet két cserkész-tisztt, (*Bakonyi Gusztáv* és *Szilágyi Dezső*) képviselte, *Gerő László* társelnök tanulmányuton járt *Németországban*, a *cambridge-i* leánycserkész-kongresszuson 1 megbízott (*Gerely Jolán*) képviselte a magyar leánycserkészkezetet, s míg dr. *Papp Gyula* ü. v. elnök és *Faragó Ede* főtitkár az itthoni táborokat látogatták, keréken 200 *német ifjú* járta hazánkat különböző táborokban, az *angolok* pedig a jövő évre biztosan visszaadják a látogatást. — Érzed, kedves magyar cserkésztestvérem, érzed-e mekkora erőfeszítéssel tágitottunk egyet a bilincsen, mellyel leszorítanak, hogy áttörtünk a galád kordonon, melyet sutttyomban vontak alattomos kezek minden köré, ami magyar? Érzed-e a gyönyörűséget, mellyel most már nyugodtan megállapíthatjuk, hogy az *egyes magyar mozgalom hatalmas lendülettel beállt a világmozgalomba és elfoglalta az őt megillető nemzetközi pozíciót*. Ez most már tény és a *Magyar Cserkész*, mely először tüzte zászlójára ezt a célt, tiszta lelkiismerettel állapítja meg a sikert. *De ez csak alap, melyre még ezután kell építeni!*

Ne áltassuk magunkat! A *végtelen* fontos nemzeti gondolat, mely azokat fűti, akik a külföldjárást tervezték, előkészítették és a főcserkész úr önmagyméltósága támogatásával keresztülvitték, még nem talált megértésre minden csapatnál, minden cserkész-csoportban. Sem az angol, sem különösen a német és a lengyel táborozásra, melyek későbbben kerültek tető alá és amelyek anyagi áldozatot csak a személyi kiadások erejéig jelentettek (úgy, hogy az itthoni táborozás is többre került), a kitűzött határidőig egyetlennel *jelentkezés sem történt!* Személyes rábeszéléssel sikerült a németek által kitűzött határidő utolsó pillanatában négy csoportot összeállítani, mert nem igen *hittek* a terv keresztülvihetőségében, a tervezett lengyel táborozás pedig, noha — hangsúlyozzuk —

a szükséges összeg rendelkezésre állott, jelentkezés hiányában *elmaradt*. Más jelenség volt azután az, hogy a névsorok lezárása *után* megrohanás történt, holott az országos I. B. még kora tavasszal tudomásul vette a terveket. Meg hogy ilyen kései jelentkezők *élénken* sajnálkoztak s tán most is »lesajnálkoznak« . . .

Magyar Cserkésztestvér! Ha van az egyetemes cserkészmozgalomnak *nemzeti* hivatása, úgy nincs jobb tér ezt szolgálni, mint elmenni külföldre évről-évre, meghordozni szent színeinket, nótakincsünket, miként az idén, végig Európán, úgy a jövőben *az egész világon!* Oh, mi láttuk, mit jelent az, végigmagyarázni térképünket útközben Londonig és Helsinkiig. Mi láttuk a gyűlöletfolyamot, mely szünetlenül felénk hömpölyög minden világtájról, de láttuk azt is, hogy még bántóbb és ártóbb a *közöny!* Cselekedj hazáért, te »honvédő kis magyar«, úgy, hogy tiszta házat építesz szivedben az igazi emberiségnek, az igazi műveltségnek és azután szellemed erejével szállj szembe gyűlölettel és közönnyel, legalázatosabban megvallva bűneidet a jó Istennek, de törhetetlen hittel isteni hivatásodban — a magyar hazáért. Oh, mi láttunk meglett embereket sirvafakadni Pozsonynál, Komáromnál, mikor zenekarunk rázendített, hogy »Hazádnak rendületlenül« és láttunk elszörnyűködni angol képviselőt, mikor megmutattuk térképen a mi »békénket«. Mit gondolsz, testvér, nem kellene *minden* cserkészcsapatnak, minden évben részben külföldön táboroznia, s részben itthon más nemzetek cserkészeit táborában vendégül látnia? Ne hidd, hogy ez lehetetlen. Az *öntevékeny hazaszeretettelnek* semmi sem lehetetlen. Fogadást kötnék veled egy hónapon belül: ha kítüzném célul, mondjuk, hogy 1924-ben Amerikába megyek táborozni a csapatommal, akkor ott leszek: fogadjunk . . . s ezenkívül te is fogadj. Önmagaddal fogadj, hogy táborozásodat mindig a célkitűzéssel rendezed, hogy mennél több haszna legyen belőle — hazádnak.

S végül csak egy szóval: semmit sem kell szégyenkezni külföldön a magyar fiú miatt; megállja az a sarat napban, esőben, éjjel, nappal, jókedvben, komolyságban, — ezért az ifjúságért csak érdemes dolgozni?

Dr. Hermann Győző

Teljesen lehetetlen, hogy egy számban beszámoljunk az összes bel- és külföldi táborozásokról. De fontos, hogy hasábjainkon minden csapat beszámoljon táboráról. Kérjük tehát a további jelentéseket és a lapzártáig rendelkezésünkre állott anyagból adjuk e számban, ami elért. A külföldiek közül a *finnországi* és *angolországi* beszámolókat itt adjuk:

Finnsországban.

Az első finn-magyar cserkész-táborozás.

Indulás az „Ezer tó országába“.

1921 nyarán a Magyar Cserkészszövetség képviselőjében érintkezésbe léptem a finn cserkészvezetőkkel és arra a megállapodásra jutottunk, hogy 1922 július havában 25 magyar cserkészfiú érkezik nyári táborozásra.

A legnehezebbet, az anyagi fedezetet a külügyi iroda munkája, a magyar főcserkész jóvoltából szerezte meg.

1922 július 3-án, délután 5 órakor a cserkész fúvószenekar indulója mellett elhagytuk meghitt otthonunkat s kivonultunk az indulásra készen álló dunai hajóhoz.

Tudatában voltunk már akkor annak,

hogy mi nem egyszerű turisták vagyunk s nem is nyaralni megyünk. A fiúk is átérték, hogy missziót kell teljesíteniök, el kell vinnünk a magyarok szeretetét és vissza kell hoznunk cserébe a külföld rokonszenvés és barátságát.

Ezt ígértük, erre tettünk fogadalmat és így is cselekedtünk.

Az út.

Majd elindul a hajó. Az útvonal Bécs, Linz, Passau, Leipzig, Berlin, Stettin. A fiúk énekelnek, szórakoznak, az utasokat mulattatják, majd elszélednek és nyugodni térnek. Csak én nem nyugszom, a gondolatok tarka sokasága tölti meg agyamat. Majd a felelősség érzete kerekedik felül. Felelősséggel tartozom a szülőknek, a szövetségnek, a finneknek s elsősorban szeretett nemzetemnek. De erős bennem a hit, a meggyőződés, hogy vállalt kötelességemnek eleget fogok tenni, annál is inkább, mert munkatársaim, az én cserkészfiaim erre sok reményt nyújtanak. Mind igazi cserkész, izig-vérig magyar fiú. Értenek a muzsikához és valamennyien énekelnek. Komolyak, de ha kell vidámak és bohókásak. Beszélnek külföldi nyelveken, legalább is németül. Nem dohányoznak, antialkoholisták és mér-

Magyar és finn cserkészek együtt.

tékletesek az évésben. Erősek, edzettek és egészségesek. Ennek tudatában aztán megnyugszom.

Pozsonyról, Dévényről visszafelé szólok. Bécsben a helyi cserkészsövetség kiküldöttje vár és fogad. Rövid dunai fürdőzés után a város megtekintésére indulunk. Csupán néhány óra áll rendelkezésünkre s így csak a főbb útvonalakon járunk s a ritkább nevezetességeket tekintjük meg. Persze a Práter elmaradhatatlan s benne az óriáskerék. Ujra hajóra szállunk s Linz-felé tartunk. A hajón utazik az osztrák cserkészsövetség elnöke is. Előbb én vagyok a vendége, rövid eszmecsere után ő látogat meg bennünket a fedélzeten s kívánságára se vége se hossza a magyar nótának. Linzben ismét cserkészek várnak. Dunai fürdő, a város megtekintése, mint Bécsben. Meglátogattunk egy cserkészhonot is, mégpedig a katolikus templomtorny legeslegtetejében (azelőtt tűzoltótorny). Szakácsunk gulyást főz nekünk és az osztrákoknak. Nekünk izletes, jó, magyaros étel, nekik szokatlan, erős. Úti pogácsánkat azonban már ők is jó étvágyal fogyasztják.

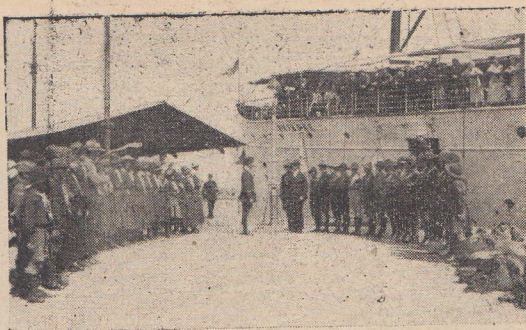
Linz után már a németországi Passau következik. Mivel itt cserkészek nincsenek, éjjeli szállást a hatóságtól kértem. Késő este érkezünk meg, de várt ránk egy rendőrtiszt és 4-5-ösével szállodákban helyezett el bennünket. Másnap siettünk a várost megtekinteni, mert szép és csinos fekvésű hely.

Passautól Leipzigit, illetőleg Berlinig már vasúton folytattuk utunkat. A vonatból is sok újat és érdekeset lát a szemlélő, úgy hogy a hosszú út, a nagy távolság is rövidnek tűnik. Megbámuljuk Leipzig hatalmas pályaudvarát, az ott uralkodó rendet, tisztaságot s az óriási forgalmat, mely minden

fennakadás nélkül bonyolódik le. A város nagy arányairól is fogalmat alkotunk magunknak, amikor vonatunk csaknem körüljárja.

Következik Berlin, a nagy székesfőváros. Képzeletünk sebesszárnnyú sasként csapong, mint lesz, hogy lesz. Mit fogunk megnézni, ki jön támogatásunkra. Végre berobogunk. Siet felénk *Farkas Gyula dr.*, a berlini egyetemen a magyar nyelv tanára s a legbarátosabban üdvözöl bennünket. Bemutatja a berlini magyar társaság kiküldöttjeit s a fogadásunkra megjelent német cserkészeket. A város vendégei vagyunk, szállásunkra megyünk s bár már este van és fáradtak is vagyunk, dal nélkül le nem fekdíhetünk. Másnap Farkas korán felkeresett s vitt bennünket Potsdamba. Vasárnap lévén, igen sokan mennek a volt császári nyaralóhelyre s nagy érdeklődéssel nézték a magyar fiúkat. A Potsdam melletti erdőben felkerestük az ott tanyázó német cserkészeket s így módunk volt rá, hogy rövid németországi tartózkodásunk alatt velük is közlebről megismerkedjünk. Ebédeltünk, játszottunk, mulattunk, énekeltünk, felváltva német és magyar nótákat. Kedves, barátságos találkozás volt, soká felejthetetlen lesz. Még egy nap állt rendelkezésünkre s az elmaradhatatlan Wertheimer áruházat tekintettük meg.

Stettinben a város helyettes polgármestere, *Hahne*, tanügyi tanácsos várt ránk, valamint *Ruszkay* ezredes, a magyar hadifoglyok intézőségének a vezetője. Kalauzoltak bennünket, velünk voltak állandóan s gondoskodtak szórakozásunkról is. Stettinben egy felejthetetlen jelenetnek voltunk a szemlélői. Magyar fogoly tiszték érkeztek Rigából. Ruszkay ezredes megkért, hogy jelenjünk meg mi is a hivatalos fogadásnál.

A magyar cserkészek megérkezése Helsinkibe.

A magyar fiúk finn cserkészleányokkal.

Amikor a pályaudvarra értünk, a vonat már bent állott s amikor a kocsikban ülő foglyok meghallották kürtösünket, hanyatt-hómlok ugráltak ki vaggónjaikból s nem tudtak hová lenni a csodálkozástól. A dízelvonulás, a tisztelgés, elől magasan a magyar nemzeti zászlóval, valamennyiüket könnyekre fakasztotta. Rövid beszéddel üdvözöltem őket, majd elénekeltük a Hymnust s a magyar Hiszekegyet, amit először hallották. Nemzeti szalagot s a város által adományozott dohányt, szivart s frissítőket osztottunk ki közöttük. Ehhez hasonló megható jelenet életünkben is kevés fordul elő. Lélekemelőleg hatott a fiúkra s a tisztekre egyaránt.

Az „Ariadnén“.

Stettinben szálltunk az »Ariadne« tengeri hajóra s indultunk vágyaink netovábbja felé. A két és fél napig tartó tengeri út a legkellemesebben telt el. Az új ismeretkör, a sok külföldivel való együttlét, a számos kereskedelmi hajó gazdag változatosságát nyújtottak a szemnek és új meg új tárgyat az elmélkedésnek. A hajón a szokásos nagyszerű étkezés volt. Odafele a tenger csendes, mondhatnám teljesen nyugodt volt. Nem így azonban visszafelé. Második nap elkezdett borulni, dörgött és villámlott s zúgni kezdettek a tajtékzó habok. Az utasok valamennyien kabinjukba siettek s bizony ha akarták, ha nem, mégis megkapták a kínzó tengeri betegséget. S csodálatos, a magyar fiúk nemcsak nem érzik rosszul magukat (néhány kivétellel), hanem megjelennek a vacsoránál, a többiek helyett is jól belakmároznak s a kapitány mulattatására még táncsal egybekötött hangversenyt is rendeznek a hajó zongoratermében.

Helsinkiben.

Megpillantjuk Reval eszt várost, ahol kikötünk, majd Finnország mellé érünk. Sajátos alakú partok, zöld szigetek között haladunk, végre megkerülve néhány külső erődöt, befordulunk a déli kikötőbe s meg-

érkeztünk *Helsinkibe*, az Ezer tó országának csinos fővárosába. Messziről észrevesszük a sok cserkészfiút, a még több cserkészleányt; felsietünk a hajó fedélzetére, elénekeljük a Hymnust, a finnek nemzeti dalukkal felelnek; kürtösünk fújja a tisztelgőt, az ő dobosuk hasonlóan cselekszik. Eközben kiköt a hajó, mi a szárazföldre lépünk s következik a legőszintébb testvéri üdvözlés, ölekezés, ismerkedés. És ebben a percben, amikor magyar cserkészek finn partra léptek, a finn-magyar közeledés, a rokonság gyönyörű eszméje óriásit haladt a megvalósulás felé.

Hatalmas érdeklődés mellett énekelve vonulunk szállásunkra s további finnországi tartózkodásunk az ünnepeltetések folytonos láncolata.

Én úgy gondoltam, hogy finn földre érkezve, felkeresünk egy cserkésztabort, ahol azután elvonulva a nyilvánosság elől, csendes békességben töltünk el néhány hetet. Azonban a finnek kész programmal álltak elő, mely szerint felkeressük Finnország legszebb helyeit, városait, falvait, hogy így tisztá, igazi képet nyerjünk Finnországról. De meg a finnek nagy sokasága is szeretne látni bennünket s így a rengeteg meghívásnak eleget kell tenni. Az egész országra szóló ingyenes vasuti jeggyel ajándékoztak meg s két cserkész kalauzolása mellett elindultunk. Jellemző eset történt az egyik vidéki állomáson. Ouluból Tampereba menet Finnország legszebb nyaralóhelyén rövid ideig állt a vonat. Éjjel lévén, valamennyien szundikáltunk. Egyszer csak felébredtünk és kérnek, hogy jöjjenek ki a perronra. Ott nagy tömeget látok magam előtt, köztük a finnek híres íróját, aki egészen követelőleg szólt hozzám, hogy hol vannak a fiúk, rögtön jöjjenek ki, mert a fürdővendégek és a környék lakói látni szeretnék őket. Nem használt semmi magyarázkodás, a fiúkat fel kellett költenem, akik félálomban meg is jelentek az érdeklődők előtt s közkívánatra énekeltek. Üd-

Az Imatra vizesésnél.

A finnországi táborozásról.

Házi zenekar.

vözlőbeszéd, virág, a kisebbeknek cukor és gyümölcs, sok kézszorítás és még több üdvözlés a magyaroknak» felkiáltás s amint megtudtam, $\frac{1}{4}$ órai továbbidőzés után indult csak el a vonat. Hasonló eset történt több is, csak más változatban.

A tulajdonképeni finnországi utunkról az egyik közelebbi számban az utinaplók egyik győztese fog megemlékezni.

A táborozás mérlege.

A tanulmányúton velem együtt 22-en vettünk részt. És pedig: a Fehérsas csapatból 12, a Lóczy csapatból 1, a Levente csapatból 1, a Keg csapatból 1, az Árpád csapatból 1, a Csilléry csapatból 1, az Erzsébetfalva Szt. István csapatból 1, Szegedről 2, Debrecenből 2 cserkészfiú.

A más csapatból jött fiúk megtartották rangjukat, de tényleges beosztást nem nyertek. A külföld előtt egységes csapatként szerepeltünk. A résztvevők kora 12 évtől 22-ig terjedt. Volt közöttük egyetemi hallgató, több gimnazista, polgári iskolai tanuló, néhány felső ipariskolai növendék és egy tanonc. A szülők foglalkozását illetően inkább egyszerű tisztviselő és iparos családból való fiúk, akiknek anyagilag is sokat jelentett, hogy a táborozáson résztvehettek.

Az egészségi állapot kielégítő volt. A tengeri betegséget leszámítva, csak néhány gyomorrontás, fejfájás fordult elő s házi orvosunk, Géber egyet. hallgató segített a szenvedőkön. Komolyabb baj csak egy esetben történt. Torokgyulladás.

Az időjárás kellemes, inkább hűvös, mint meleg volt. A fiúk, hacsak tehettek, de legalább is minden tartózkodási helyen egyszer megfürödtek, részint a tavakban, részint a speciális finn gőzfürdőben (sauna), amelytől eleinte ugyan húzódoztak, de később megszokták.

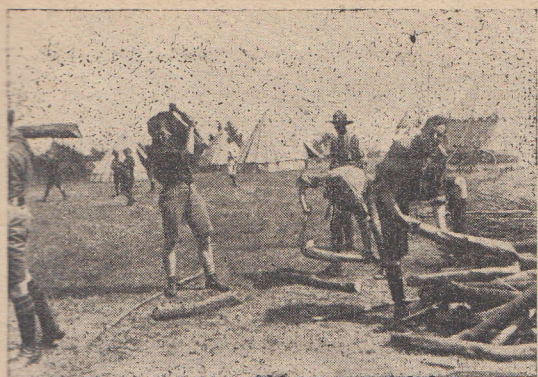
Utaztunk tengeri és kis hajókon, motoroson és vitorlásan, autón, hintón, parasztszekéren, gyors- és tehervonaton, gyalog. S mindezt a fiúk a legnagyobb kitartással

végezték, a fáradtság legkisebb jele nélkül s talán még inkább a kicsinyek, mint a nagyok. Dacára gazdag programunknak, mely kora reggeltől késő estig tartott, hűségesen teljesítettük mindazt, amit finn házigazdáink előírtak. Talán nagyban hozzájárult ehhez az a körülmény, hogy napi munkánk igen változatos volt. Mindig más helységben és más környezetben, egy-egy városban csak 2—3 napig tartózkodtunk s onnan is ki-kirándultunk a környék szépségeinek megtekintésére. A sok gyár, ipartelep megtekintése nagyon érdekelt a fiúkat, valamint a speciális helyi múzeumok, gyűjtemények is. Megtörtént, hogy egy papirgyárat éjjel 12 órakor (nappali világítás) szemléltük meg, mert máskülönben nem jutottunk volna hozzá, elmulasztani pedig nem akartuk. A helyi cserkészekkel való megismerkedés, beszélgetés, tanácskozás, szórakozás, cserkésztáborozás meg szemléltetése foglalta le azonkívül időnk jó részét. Néhány estén pedig mi szórakoztattuk nemcsak a cserkészeket, hanem a nagyközönséget is, magyaros cserkészprogrammal.

A finn és magyar üdvözlő beszéd, a Hymnus, a Hiszekegy, a magyar zeneszerzemények zongorán és hegedűn, magyar

Gyülekezés a magyar hangversenyre.

Konyhasegédyszolgálat a beltingei táborban.

A zászlónyertes sátorfedél. Beltinge, Anglia.

Közli: a 18. Lóczy cs. cs.

táncok és finn dalok, cserkésznóták és mókák tették gazdaggá a műsort. Ezt nemcsak én állapítottam meg örömmel, hanem a lapok is. Ritkábban tánc is követte az estélyeket, ezt magyaros szokás szerint csárdással kezdtük, amit először a fiúk mutattak be, majd a finn cserkészlányok is hamarosan eltanultak.

Ellátásunk igen jó volt. Meg is van az eredménye, 3—15 kilóval híztak, magam is hat kilóval gyarapodtam.

A fegyelmet illetőleg nincs panaszra okom.

A finn nép különös mély hálával viseltetik azok iránt, akik a haza védelmében estek el. Mit mi sem bizonyít jobban, mint-hogy nem találni várost, falut, ahol a szabadságharcban elesettek sírja felett emlék ne állna. Mi minden városban felkerestük a hősök sírját s kegyelettel adóztunk emléküknél, amit finn rokonaink igen jó szívvel és meglelégedéssel vettek tudomásul. Általában iparkodtunk a helyi viszonyokhoz alkalmazkodni és mindenben úgy cselekedni, mint ahogy az a finneknél szokásban van.

Sok újat és értékeset tanultunk a finn cserkészekről. Megismertük a finnek feltétlenül hazafias munkáját. Láttuk a leány-cserkészek praktikus, az életre nevelő működését és társadalmi, jótékonyági tevékenységét. Észrevettük az ellentmondást nem ismerő engedelmességet nemcsak a saját, hanem a más csapatbeli főlebbvaló irányában is.

Mint mindenütt, a finneknél is bizonyos körök nem jó szemmel nézik a cserkészek hazafias munkáját, ismét mások nemtörődömséggel, közönnnyel viseltetnek irányukban. A mi ottani szereplésünk nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a nagyközönséget közelebb hoztuk a cserkészekhez. Ezt a

finn cserkészek vették észre először s boldog meglelégedéssel hozták tudomásunkra. Az egyik újságíró a következő szavakkal fejezte ezt ki lapjában: »A magyar cserkészek finnországi útja kiszámíthatatlan nagy haszonnal járt a finn cserkésztízményre.« Ez a tudat minket is nagy boldogsággal tölt el s ebben látom igyekezetünk legnagyobb sikerét.

Ezzel átadom a finn cserkészek szeretetteljes üdvözlését a magyar cserkészeknek.

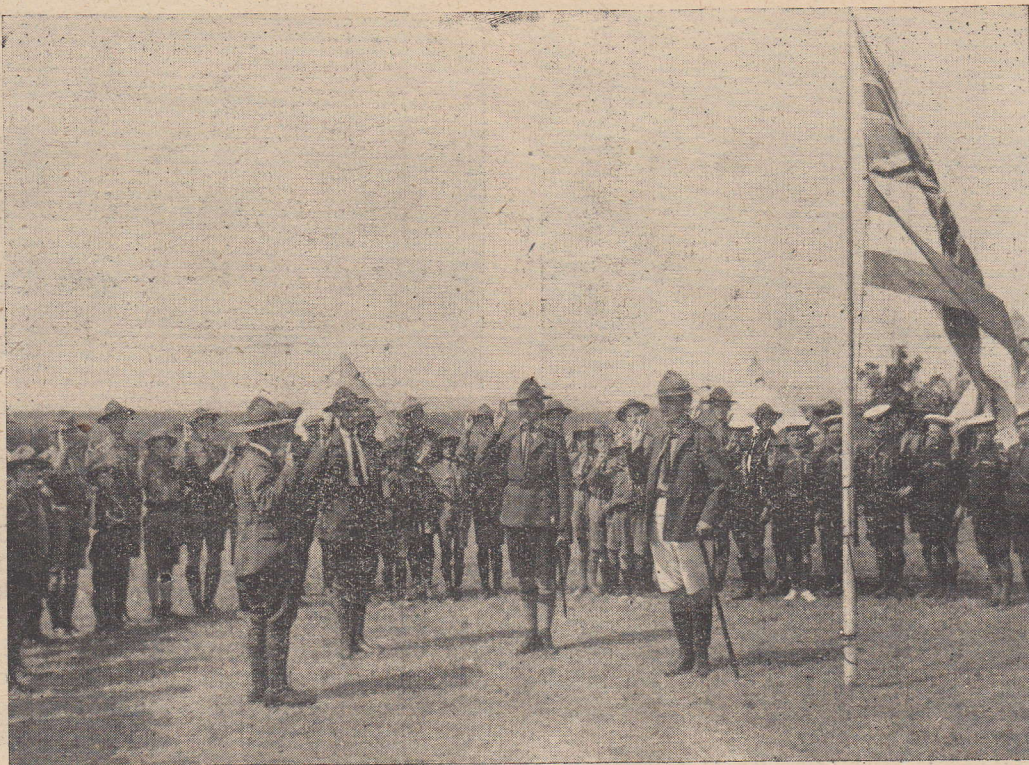
Ispánovits Sándor.

Táborozás Herne-bayban (Anglia).

— A 18. Lóczy Lajos csapat beszámolója. —

(Részvett 4 tiszt és 32 cserkész. Tisztek: dr. Hermann Győző parancsnok, dr. Fodor Ferenc 33. cs. parancsnok, mint a II. raj, Janson Vilmos 18. cs. tiszt, mint az I. rajparancsnok és utóbbi, mint pénztáros, Dámit András zeneakadémiai tanár, mint a zenekar parancsnoka. Cserkészek: a teljes fúvós és vonós (cigányos) zenekar, összesen 28, kettő a 11., egy-egy a 2. BKG. és 33. Cholnoky csapatból. Indulás: július 17, hétfő délután 6 órakor az Eötvös-térről M. F. T. R. hajóval, érkezés augusztus 26-án, szombat, délután 9 óra 15 perckor ugyanoda. Betegség, fegyelmi eset nem volt. Átlagos hízás 5 kg. Beosztás: 3 raj á 12 cserkész. Útirány: Wien, Passau, Mainz, Köln, Rotterdam, Vlissingen, Folkestone, Dover. Vendéglátó a doveri 23-as csapat, parancsnoka John Curtis szénkereskedő. Erkezés Doverbe július 24-én délután 9 óra 30 perckor, indulás táborba július 29-én délután 3 órakor Herne-bay-(öböl)be, onnan vissza Doverbe augusztus 12-én délután. Indulás Londonba augusztus 18-án reggel, vissza 21-én délután, hazaindulás augusztus 22-én Folkestoneból délelőtt 10 óra 30 perckor, útirány Rotterdam kihagyásával ugyanaz.)

Valljuk meg, még az indulás után sem akartuk elhinni, hogy ebből a tervből, melyet tavalyi mozgótáborunk egy késő augusztusi délutánján, menetközben fenn a

Fogadalomujítás — angol szokás szerint minden este — a beltingei táborban.
A zászlóval szemben (balról) álló tiszt John Curtis, az angol cs. proka. Közli: a 18. Lóczy cs. cs.

Vértess „Öregbükjkjén“, az elszáradt alsó fenyőágakon aranyozottan átszűrődő, mosolygó napsugár biztatására főztünk ki, így gyorsan, alig egy évi munka után, ilyen „rideg“ valóság legyen. Sőt, a terv megfiadzott. Kibővült s már két csapat elment finnhez, némethez. Most július 17-e, indulás napja van.

A IX. ker. áll. főgimnázium előtt együtt van a csapat. Jól fest, mit tagadjam. A salgótarjáni csapattól remekbe készített díszfokos nemzetiszín szalagja meglibben a parancsnok kezében, a dobos rákezdi, a zenekar belevág egy indulóba, az utca utánunk szalad, Isten veled hat hétre, ócska gimnázium, *életet* megyünk tanulni! Az indulást, az útirányt tudjátok, hadd ismeressem *érzéseinket* a hatheti távollét alatt.

Szobtól kezdve elszorult a szívünk: tudjátok! Pozsonynál már nem állhattuk, belezengtük a Himnuszt és boldogan figyeltük, hogy fonnyadt nénikék is hogy integetnek a padlásablakokból: ott újból megfogadtuk s Dévénynél megerősítettük, hogy lesz ez még másképp is. Ausztriában nem tudta az ember, sírjon e vagy nevesse. Egyik egy citromot vett: 3000 korona, nevetni kellett; az utcák tömve autókkal és egy darab kenyérhez jegy kell, sírnivaló. Egyik osztrák

azt mondta: a magyar korona három hónap alatt a mienkhez (Zürich = 0:002!) jön, a másik azt mondta: reitentesen vagyunk, s ez nem lesz másképp, amíg önök (a magyarok) be nem vonulnak rendet teremteni. Németországban a cserkészlet nem tud egységes lenni, szétszakad politika, világnézet stb. szerint; a nép szenved, de méltósággal és ez az életerő megerősített minket is. Hogy megalázottságában is van kedély a német szívben, mutatja, hogy vámvizsgálatot, szállást, különkocsit stb. *kimuzsikáltuk* magunknak. Félnegyedik osztállyal, személyvonattal kocogtunk át az országon, padlón, várótermekben háltunk, visszaútban is s ez oly természetes volt, hogy mikor Kölnben a nagyszerű *Colpinghaus* egy üres termét kaptuk szállásul, óriási volt az öröm: *kinyújtózunk*, sőt le is vetkőzünk, no, kell-e ennél nagyobb gyönyörűség? Mainzban nyomasztó volt a gögös francia megszállás, Kölnben valamivel enyhítőbb az angol megszállás, de Hollandia az álmok országa volt számunkra. Végre egy háborútól meg nem nyomorított ország. Minden tisztá, díszes, vidám arcok, jóltáplált testek, redőzetlen homlokok és mindez biciklin. Mert itt öreg és fiatal, sovány és kövér, nő és férfi, patricius és péklegény mind biciklin jár. Vágyódtunk

Magyar cserkészek a konyhán.

az országba, illetve állapotai után — egész az uzsonnakávéig. Mert amint megtudtuk, hogy egy kávé zsemlyével 200 magyar korona, igyekeztünk elérni a tengert, bár, no valljunk, egynéhányan rettegtünk is az ismeretlentől. A hajón el is ment a fele »kézet mosni«. Itt is rázendítettünk „köz-kivánatra» (becsületemre!) egy magyar indulóra, hát uramfia, rögtön töri át magát az I. oszt. odasereglett tömegén a mi II. oszt.-ra egy utas, csak úgy szédül utána a felöltője: »magyarok, magyarok!« és ölelget sorra egy honfitársunk. Jólesett! A kikötésnél Folkestoneban az angol himnusszal üdvözljük az angol barátokat: hogy lerepültek a kalapok! A lelkünkbe markolt a látvány: az angol szereti hazáját és tiszteli királyát!

Nagyon hamar összebarátkoztak az angol és magyar fiúk! Csak — minő párhuzam —

Közli: a 18. Lóczy csapat.

az angol cserkészgondolat egészen *más*, mint a magyar.

A mi szálas fiaink óriások a 9—14 év közötti angol fiúkhöz; amikor együtt sétára indultunk a városba — elől a magyar selyem cserkészzászló; óriási piros-fehér-zöldszalaggal a fején — nemcsak a zászlónk áll öllel az angol felett, hanem sajátságosan fest a kép, amint egy-egy angol egy-egy magyarral karonfogva jár, mintha a gyám járna gyámoltjával. Azután: a mieink tanult fiúk, az intelligencia fiai, nyirothajúak, tiszták, az angolok munkások fiai, elemisták, csoportthajúak, nem kinyaltak. Minő ereje van itt a cserkészeszmérek, hogy minden ezer lakosra egy cserkészcsoport jut és ezekben van dokkmunkás, soffór, banktisztviselő, szerelő, lakatos, kereskedő stb. igen gyakran együtt a fiával.

(Folytatjuk.)

(18.)

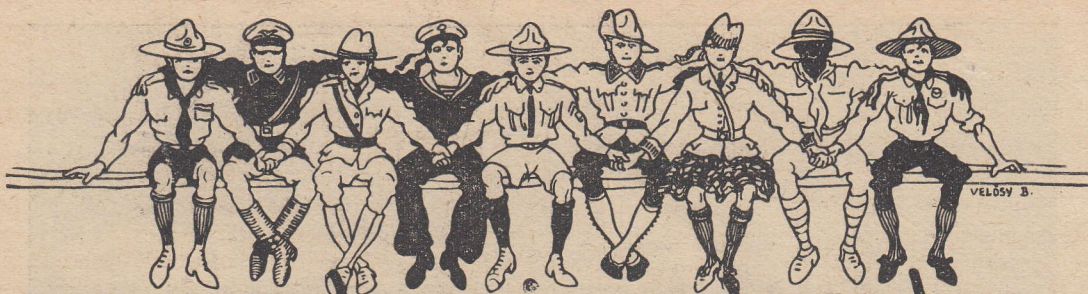

Csemegeosztás Beltingeban.

Közli: a 18. Lóczy cs. cs.

Zászlótisztelgés reggel.

CSERKÉSZTESTVÉRISÉG

Nemzetközi cserkészet. — Egy világbéke mozgalom. — A háborus gyakorlatok helyettesítése. — A „Jamboreesi“ nyelv.

(Kivonat Baden-Powell Róbert „Times“ VIII. 19-iki cikkéből.)

Három érdekes tapasztalatra tettem szert az elmúlt hetek folyamán, mely bizonyos nézőpontból tekintve, érdekes anyagot szolgáltat a gondolkodásra. A nemzetközi kongresszusokra vonatkozólag értem ezt, melyet a cserkészek Párisban, a leánycserkészek Cambridgeban és az »erkölcsi nevelés ligája« Genuában tartott.

Általános tapasztalat szerint az ilyen konferenciákon nagyhangú beszédek hangzanak el, nagyon kevés, vagy éppen semmi eredménnyel, jelen esetben azonban megállapíthatjuk, hogy kivétel történt e szabály alól.

A cambridge-i leánycserkészkonferencián huszonegy nemzet képviselői vettek részt, mintegy félmillió leánycserkészt képviseltek. Alapgondolataiban e mozgalom egyezik a fiúk cserkészétével: a részletekben teljesen különbözik. A konferencia a legfontosabb alapkérdéseket tárgyalta, mely teljes idejüket lefoglalta s melynek végső eredményeképpen megszületett a leányok cserkésztestvérisége is.

A párisi konferencián a nemzetközi cserkészmozgalom nagy lépéssel haladt előre, midőn a résztvevők, mintegy 30 nemzet képviselői, egy akarattal, lelkesedéssel tettek fogadalmat a cserkésztestvériségre, kezüket emelve a cserkésztestvériség felé. Mindenki érezte, hogy ez a konferencia mintha megnyitotta volna az utat a szebb, dicsőségszebb lehetőségek felé.

Ez az út pedig nem vezethet másfelé, mint a nemzetközi békekultusz ápolására. Mindenki békét szomjazik: az egész világ jóléte és boldogsága függ ettől. A nagy háboru borzalmas anyagot nyújt a vizsgálódásra. És ezen békeszeretetet a nemzetek sorában nevelni kell. Mint régebben ifjú nemzedékek a háboru jegyében neveltek, úgy kell átalakulnia ennek minden népnél egy újabb nemzedéknek a békeszeretetre való nevelésére.

A háborus nevelés, a különféle hadijátékok egyenértékét könnyen megtalálhatjuk. Minden nemzetnek vannak nemzeti

játékai, adjunk az ifjúság kezébe válogatott könyveket, melyek tengeri és szárazföldi kalandos történetekről mesélnek, melyek a repülésről, az erdő-mezőről, hegymászásról stb. beszélnek. Az ifjúságot bármilyen irányban lehet nevelni és megtalálják hőseiket ezen a téren is éppen úgy, mint másutt. Az ilyen témák is megragadják az ifjúság fantáziáját, származzon az a világ bármely tájáról és igyekezik azokat utánozni. A football pld., mely Angliából származik, az egész világ ifjúsága között népszerű. A cserkészmozgalom természetes elterjedését bizonyítja ez is. Ez minden másnak felette áll, mert sokoldalú, a kezűgyességet éppen úgy magában foglalja, mint a sportokat, s emellett erkölcsi tartalommal bír. Alkalmazható minden vérmérsékletre és éghajlatra. Alkalmas fiúknak, leányoknak 8—18 évig; tekintet nélkül a társadalmi osztályokra, emberfajtákra és vallásra, a maga szertartásaival, formaruhájával összehuzza az ifjúságot és a testvériséget neveli beléjük.

Azon nézetet, hogy a világbékét a nemzetközi irodalom ápolásával is biztosítanunk kell, a cserkészmozgalom már megvalósította. A nemzetközi cserkésziroda négy nyelvű lapot bocsájt a világ minden tája felé, s minden nemzetnek megvan a maga cserkészszajtója. Sőt az 1920-iki Jamboree a nemzetközi cserkésznyelvet is megteremtette egy érdekes jargont, mellyel jól megértették egymást és jobb név híján »Jamboreesi«-nek kereszteltek el.

Bármit határozzon is a Népszövetség, vagy más hasonló autoritás a nemzetközi nevelés érdekében, ne veszítsék szem elől a cserkészmozgalom ezirányú tevékenységét.

Mindez víziószertűnek látszik, de hiszen minden ilyen, ha 10 évre előre tekintünk. A két cserkészkonferencia már sokat valóssággá változtatott s amellett, hogy a cserkészek saját hazájuk jó polgáraivá válnak, megnyithatják a szebb, boldogabb lehetőségek utját is.

Anche tu Roma!

- Signore! Zabba mennek a lovak!
— No! Bocsáss meg!

Annyira elaludtam, hogy csak erős rázásra ébredtem fel. Az öreg Fracnói villa még öregebb, magyar származású portása keltegetett.

Ágyam mellé már ki volt készítve a cserkészruhám. Gyorsan megmosakodtam és nemsokára a indulóra készen vártam az értem jövő olasz testvért. Pár perc múlva, pont félhétkor érkezett meg. Különös bemutatkozás után elindultunk.

Nagyon kíváncsi voltam a mai napra. Hosszas utánjárás és keresés után sikerült összeköttetésbe lépnem a „Boy-Scouts“-okkal. Mára pedig megszereztem az engedélyt egy kirándulásban való részvételre. Így elképzelhető, hogy nagyon kíváncsi voltam.

Mintegy 10 percnyi út következett, a régi Porta Pretorián át pedig már látszott is az iskola kivilágított ablaksora. Az iskola udvarán maga a főparancsnok, *Salvatore Salvatory* fogadott. Bemutatott egy órs parancsnokának, aki viszont a csapatotthonba vezetett. Itt igen szívesen fogadott a többi fiú is. Valódi cserkészszíveséggel segített nekem mindegyik, már amiben tudott. Az egyik meg éppen tolmácsul ajánlkózott. Én ugyanis csak két és fél hónapja voltam Rómában s így még csak törve beszéltem az olaszt. Ő aztán megmutatta a felszerelésüket, mely apróra egyezik a mienkkel, bemutatta sorra a fiúkat, elmagyarázta a rangjelzést stb. De nemsokára trombitaszó hallatszott s a fiúk szaladtak le az udvarra, hol egy-kettőre felálltak s így indultak az épületben levő kápolnába. Mire után itmét sorakozó s három csapatba osztva elindultunk. Egyik csoport, a legfiatalabbaké villamoson ment, a második és harmadik gyalog, csak hogy különböző utcákon. Találkozás a Szt. Pál templomnál volt, ahonnan majd a szt. Calixtus kápolnához indulunk.

Én a második számú csoporttal mentem. Ez szálította a sátrakat, a mi kis, háromszemélyes sátrinkhoz hasonló sátraikat vállukra vették és gyors menetben indultak az elől haladó parancsnok ufán.

Én Sign. Salvatoryval mentem s magyaráztam neki a csapatbeosztásunkat, tavalyi táborunkat s annak minden eseményét el kellett mondanom. Mikor viszont ő tette ezt, arra az eredményre jutottunk, hogy a kettő teljesen hasonló egymáshoz.

Eközben eljutottunk a Colosseumhoz. Itt találkoztunk egy másik cserkészcsapattal. Ennek a felszerelése már nagyban különbözött a mienktől. Barna kalap, zöld ing, kék nadrág piros nyakkendő. Mikor meglátta őket parancsnokunk, egy jobbra át-ot csináltatott és őket messze elkerülve, haladtunk tovább. Magyarázatot kérve erre, azt a feleletet kaptam: „Ezek a cserkésznév legocsmányabb bitorlói. Csak kívül hordanak cserkészruhát. Belülről egészen másképen néznek ki. Fogadalmat nem tesznek, őrsi órájuk, kiképzésük nincs. Csak kirándulni és

gyakorlatozni szoktak. Ezek különben az úgynevezett nacionalisták.“

Meg kell itt jegyeznem, hogy tényleg igaza volt. Érdeklődtem hozzáértőknél és ott még rosszabb bizonyítványt adtak róluk.

Megérkezvén a Szt. Pál templomhoz, már ott találtuk a fiatalok csapatját. Voltaképpen nekünk kellett volna előbb odaérkeznünk, de az előbbi kerülő miatt ők értek oda hamarabb. Nemsokára a harmadik csoport is megérkezett és elindultunk végcélunk, a kápolna felé.

Hamarosan odaértünk és gyönyörű képet nyújtott a kora reggeli órákban a vidék azzal a sok öszvértől vontatott talyigájával. A kápolna egy domb aljában feküdt. Nem messze tőle volt kiszemelt táborhelyünk. Hamarosan letelepedtünk. Ördögi gyorsasággal verték fel sátraikat. Hat perc alatt, pontosan mértem az időt, készültek el az egész táborral. Alig hogy készen volt, máris neki kezdtek a főzésnek. Mint olaszok, nem is főzhettek mást, mint a nemzeti ételüket: makarónit.

Ebéd után megkezdődött a játék. Ismét három részre osztottak. Egyik rész a náluk is nagyon népszerű futballt üzte, a másik és harmadik rész egy hadijátéknak kezdett neki. A rendes feladat volt kitűzve: egyik párt támad, a másik párt véd. Mivel én a játékot szemlélni, nem játszani akartam, egy dombra álltam az egyik főparancsnokkal és onnan figyeltem a többieket. Történetesen a támadókat. Ezek ugyancsak jól végezték dolgukat. Vállszalagos hadijáték lévén, egyenkint támadtak rá ellenfeleikre s ha valamelyikük veszedelemben forgott, rögtön segítségére sietett egy másik. Így folyton jobban közeledtek felénk. Már majdnem elérték a kitűzött célt, midőn egyik oldalról egy tartaléksereg támadta meg őket. Ezek mind kipróbált veteránok voltak. Egy gomolyaggá alakulva, heves ordítás és olaszoknál megszokott taglejtések között igyekeztek egymás vállszalagjait letépni. Mikor már tényleg fölénybe kerültek a támadók s a védők már vagy halva feküdtek, vagy futva menekültek, megeredt szörnyű erővel az eső. Aki volt Rómában, illetve Itáliában, jól tudja, mit jelent egy tavaszi zápor. Pár pillanat alatt mindenki bőrig ázott, kivéve azokat, akik még idejekorán a sátor alá menekültek. Ahogy a sátorban gubbasztottam, arra gondoltam, milyen találó lenne most a jó magyar cserkészdal: „Ugy megáztam, hogy cipőmben csini-csónakáztam.“ Bántam is eléggé, hogy nem hoztam magammal kabátot.

Nemsokára elállt az eső és mivel még volt kilátás egy újabb zuhogásra, gyors meneteléssel megindultunk hazafelé. Az úton visszafelé is folyton beszélgetve haladtam a parancsnok mellett.

Azt magyarázta nekem, hogy Róma nemsokára egészen meg fog hódolni a cserkészzetnek. „Anche tu Roma“, ahogyan ő mondta költőileg.

S a Colosseumnál már azzal váltunk el, hogy a következő kiránduláson szintén részt fogok venni.

Márfy-Mantuano Tamás,
Bpesti 2. K. G. csapat.

Mérés, becslés.

Az I. oszt próba 4. a) pontjának anyaga

Távolságok, magasságok, térfogat, súly- és űrtartalom mérésére szolgáló mértékegységek a méter, kilogramm, liter és ezeknek többszöröse, avagy hányadosai. A mérés végrehajtására különféle egyszerű, vagy finomabb mérőeszközöket és mérőműszereket gyártanak. A legtermészetesebb mérőeszköz a szemmérték. Az emberi szemet sok és állandó gyakorlással igen pontos méréseket megközelítő becslésre lehet vezetni.

Távolságok becslése. A távolságokat térképről vagy lelépéssel méri a cserkész. A felnőtt ember átlagos lépéshossza 75 cm. Minden cserkésznek pontosan meg kell állapítania és meg is kell jegyeznie átlagos lépéshosszát. E célból sík, egyenes országúton két kilométerkö között, vagy a vasúti pálya testén — hol nemcsak a kilométerek, hanem a héktométerek is számozott karokkal vannak jelölve — számoljuk lépéseinket. Bal lábbal lépünk ki és mindig bal lábra számolunk, az eredményt pedig (mert kettős lépést számoltunk) kettővel szorozzuk. Például 1 km. távolságra számoltunk 715-öt, tehát 1430 lépést: $1000 : 1430 = 0,70$, tehát egy lépés átlagos hossza 70 cm.

Egyéb mérési eszközeink a lábunk hossza, testmagasság; hüvelykujj szélessége, nagy arasz (kinyújtott karokkal középső ujjak széléig mérve), kis arasz, cserkészbot (melybe 1—10 cm, 50, 100, 150, 200 cm-t bevésünk). Ezeket az egységeket vésünk emlékezetünkbe.

Szemünk gyakorlását kezdjük kis (1 cm-től 20 m-ig) távolságokkal és magasságokkal. Nagyobb távolságokat azután úgy becslünk, hogy összehasonlítjuk ezeket a mértékegységeket a meghatározandó távolsággal vagy magassággal. Minden sétánkon, vagy kiránduláson utirányunkba eső tárgyak távolságát becsljük és ellenőrizzük lelépéssel, hogy eltaláltuk-e. Mindig légvonalat értünk távolság alatt, vagyis két tárgyat összekötő vízszintes egyenest, magasság alatt pedig függőleges egyenest.

Ne befolyásoltassuk magunkat társainktól, mindenki válasszon más tárgyat.

Ha előttünk fekvő tárgyak távolságát már biztosan tudjuk becslni, akkor két oldalt fekvő tárgy távolságának megállapítását gyakoroljuk. Ez már nehezebb feladat, legnehezebb pedig oly távolságok becslése, melyeknek két végpontját nem látjuk egyszerre, vagy melyek között u. n. holtterek (át nem látható területek) vannak.

Igen nagy távolságokat szemmértékkel

felezzük, ha még ez is nagy, akkor ezt ismét felezzük, becsléstünk eredményét azután megfelelően kettővel vagy négyvel szorozzuk.

A távolságok becslését a világítás és környezet befolyásolja, miértis számításba kell vennünk, hogy tiszta (hideg) időben, esőben és hóviharban, vagy közvetlenül eső utáni napsütésben a tárgyak nagyobbaknak, a távolságok tehát kisebbeknek látszanak, mint borús, vagy épen ködös időben.

Rövidebbnek látjuk a távolságokat, ha a nap hátunk mögött van, egyforma színű, világos felületek, mint víz, homok, rét, vetés, hómező felett, hegyről lefelé, vagy hegynek, vagy pedig ha a közbeeső területet nem látjuk (völgy, szakadék).

A tárgyak távolságai nagyobbaknak látszanak: a nappal szemben, sötétszínű felületek (erdők, iszapos lápok) fölött, keskeny, hosszú utakon, szűk völgyekben, alkonyatkor, nagy forróságban, végül, ha térdelve, vagy fekve becslünk.

A távolságokat céllovésznet szempontjából következőképen osztályozzák:

0 tól 80) lépésig	kis távolságok,
801-től 1600	„ közép „
1601-től 2600	„ nagy „

A céllovésznet csak akkor lehet eredményes, ha az irányzékot a távolságnak megfelelően állítottuk be. A távolságbecslés gyakorlása a következő módon célszerű: küldjünk ki különböző irányokba egyforma magasságú nagyobb cserkészeket 50, 100, 200 stb. lépés távolságra, úgy, hogy a különböző megvilágítás, környezet stb. hatását is észlelhessük.

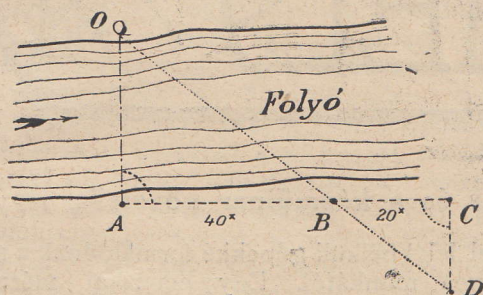
Álló, fekvő, térdelő helyzetből kell a különböző távolságokat emlékezetbe vésni, nevezetesen pedig azt, hogy a különböző távolságokban mit tudunk még egy cserkészzen megkülönböztetni, s mily nagynak látjuk. Például x lépés távolságban még látom a szemét, fülét, y lépés távolságban már csak a kalapot tudom elválasztani az arctól, stb. Ezeket a mértékegységeket vésünk jól emlékezetünkbe. Szabályokat adni nem lehet, minden szem látóképessége más, a gyakorlat ezt a képességet fejlesztheti, míg a megerőltető rajzi munka, sok olvasás rossz világítás mellett, visszafejleszti szemünk éles látását.

Ha az 50, 100, 200, 400 lépésnyi távolságokat a földön szemmértékkel mérni tudjuk, a nagy távolságokat oly arányos részekre kell osztani (pl. felezni), amely részeknek hosszát szemmértékkel meg tudjuk állapítani.

A becslés legyen gyors, de megfontolt. A gyakorlatok eredményeit az őrsvetető

cserkészeiről egyenként szerkesztett lapokba jegyzi fel. E lapok a következő rovatokat tartalmazzák: Kelt, idő, mért — (becsült) — távolság, magasság, terület, súly, hiba $\%$.

Hozzáférhetlen tárgyak távolságát következő módon határozzuk meg egyszerű mérés útján:

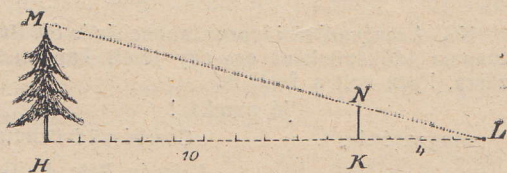

A pontból AO meghatározandó irányra merőlegesen lépünk 40 lépést e pontban (B) botunkat a földbészúrjuk; tovább lépünk 20 lépést C-ig. Ezt a pontot is megjelöljük. C-ben jobbra félfordulatot téve AC-re merőlegesen haladunk addig, míg D pontban a BO egyenes meghosszabbításába érünk. Minthogy $BC : AB = 1 : 2$, következőkép $CD : AO = 1 : 2$, vagyis CD távolság épen fele az AO távolságnak.

Magasságok mérésére legegyszerűbb az a módszer, melyet az északamerikai indiánusok alkalmaznak. A meghatározandó tárgytól oly távolságra mennek, hogy felső testükkel előrehajolva szétterpesztett lábaik között a tárgynak, például fának, épen még a csúcsát láthassák. Ennek az álláspontnak távolsága a fától körülbelül megfelel a fa magasságának.

Tekintettel azonban arra, hogy nem mindenki szeret vagy tud ily testgyakorlatokat végezni, ajánlok egy másik egyszerű módszert is.

Cserkészbotunkon bevéstük az 1—2 métert, tehát pontosan *lemérhetünk* a fának talppontjától H-tól K-ig 10 métert, itt két

méter hosszú cserkészbotunkat a földbészúrva tovább mérünk HK vonal meghosszabbításában addig, míg L pontban megtaláljuk azt a pontot, melyben a fa csúcsát és a kétméteres cserkészbot csúcsát (N) összekötő egyenes a HL vonalat metszi.

$HL : HM = KL : KN$, vagyis $14 : HM = 4 : 2$
a keresett magasság $HM = \frac{2 \times 14}{4} = 7$.

Az itt bemutatott egyszerű feladatokat

egy kis matematikai tudással sokféle módon lehet megoldani, a cserkész azonban nemcsak mérni tud, hanem kitűnő távolság-, magasság-, terület-, súlybecslő is. Szemének látóképességét állandóan élesíti; szemmértékének fejlesztésére pedig minden alkalmat megragad. Ezt könyvből megtanulni nem lehet, csak komoly és állandó gyakorlattal lehet tökéletesíteni. Lehetőleg naponként, bármily rövid ideig is, gyakoroljuk a szemmértékünk fejlesztését, mert ha a gyakorlatot hosszabb időre abbahagyjuk, készségünket elveszítjük.

Szemünk és emlékezőtehetségünk egyidejű gyakorlására ajánlom a következő gyakorlatot, melynek a praktikus hasznát az életben igen gyakran fogjátok tapasztalni.

Cserkészársadnál először vagy látogatásban. Feltűnés nélkül vésd memóriádba a szobának beosztását, a berendezés (ajtók, ablakok, bútorok) elhelyezését, magasságokat, méreteket.

Hazaérve rajzold le emlékezet után pontosan méretekkel azt, amit magadnak megjegyeztél.

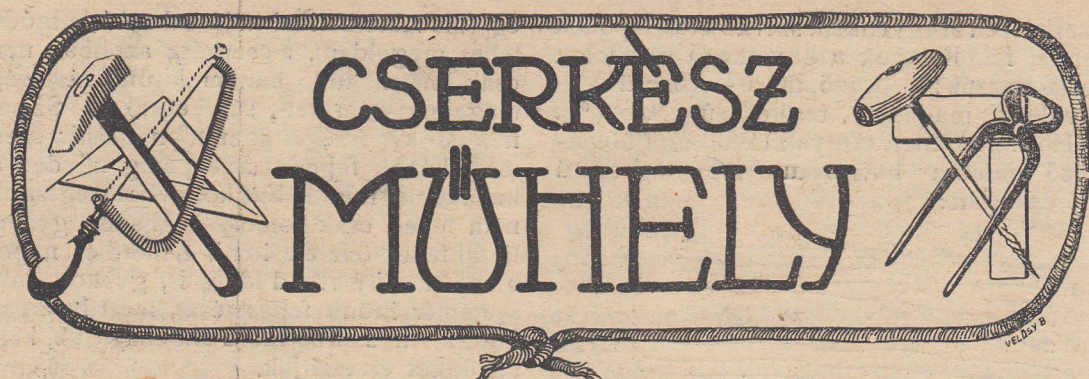
Ha megtanultad egy szoba rajzát emlékezetben tartani, akkor gyakorold kisebb, majd nagyobb lakások, házak, utcahálózat tervrajzát memória és szemmérték alapján lerajzolni.

Idegen városban vezető és térkép nélkül kitűnően fogsz tájékozódni, ha megszokod ezt a gyakorlatot. Nem feladat ez, hanem mulatság, torna, melyet apró sétákon, kirándulásokon sokféle módon lehet variálni.

Nemcsak távolságok és magasságok, hanem *térfogatok* becslését is gyakorolnunk kell. Minden területet szabályos geometriai idomokra (háromszögekre, négyszögekre) lehet bontani, az alapelemek mértékét becsülve kiszámítjuk a területet. *Úrtartalom* becslését is az alapelemek becslésével számítjuk ki. $\frac{1}{2}$, 1, $1\frac{1}{2}$ literes üveg nagyságát megjegyezzük magunknak. Épp így szerzünk gyakorlatot a *súlybecslésben* is, ha $\frac{1}{2}$ kg, 1 kg. liszt, kenyér, rizs, hús, burgonya, 100 kg. gabonanemű, kőszén, 1 kocsis fa stb. mennyiségét, tömegét, egy 20 grammos levélnek súlyát megjegyezzük magunknak és összehasonlítjuk ezekkel az egységekkel a meghatározandó tömeget.

Villamoson becsüljük meg, hány ember van együtt, kis facsoportban hány fa, a csordában hány állat, egy vasuti vonat hány kocsiból áll, stb.

Az életben igen gyakran fogjuk komoly hasznát venni becslési képességünknek, melyet szórakozás közben, játszva sajátít el a jó cserkész. Gerő László

Mi különbség van a gyárműipar és a kézműipar között?

Rége, midőn a technika még nem fejlődött ki annyira és nem nőttek a gyárak gombamódrá, mint manapság, a kisipar sokkal jobban virágzott. Ma már a gyári tömegmunka annyira elnyomja a kisipart, hogy a kisiparos az általa készített tárgyakat csak nehezen tudja értékesíteni, mert a gyári olcsóbb készítményekkel nem veheti fel a versenyt. A gyárakban ugyanis tömegmunkát végeznek, tehát olcsóbban tudják előállítani az egyes tárgyakat, mint a kisiparos. Igaz ugyan, hogy a kisiparos az általa készített tárgyba úgyszólván egész lelkét önti bele és hogy sokszor művészies dolgokat készít, mégis az emberek nagyrésze az olcsóbb termék után nyúl, ha mindjárt nem is oly szép és tartós. A gyár-
ipar tömegmunkát végez és raktárra dolgozik, a kézműipar viszont épen csak a megrendeléseket végzi el. Az előbbiben sok százra menő ember, míg a kézműiparban csak 3–4 ember dolgozik.

Ha bemegyünk egy gyárba és megfigyeljük az ott dolgozó munkásokat, azt fogjuk észlelni, hogy közöttük igen sok a gyermek- és a női munkás. Ennek oka, hogy a gyárban gépek dolgoznak, a munkásnak csak ezekre kell felügyelnie. Így például egy butorgyárban a gépek kész butoralkatrészeket vágnak ki, melyeket már csak össze kell illeszteni. Másként van a dolog az asztalosműhelyben. Ott az asztalosok maguk dolgozzák fel a fákat, maguk gyalulják a deszkákat és saják kezükkel készítik a szép és tartós butorokat. A gyáraknak azonban hátrányaik is vannak az emberiségre. Így például a gyárban dolgozó munkások idő-

vel léleknélküli gépekké formálódnak a sablonos munkától. Egy amerikai mérnök, *Taylor*, javasolta ugyanis azt a rendszert, hogy egy-egy szakmában előállítandó cikken ne egy, hanem több munkás dolgozzék. Például a cipésműhelyben a cipőt ne egy munkás készítse el, hanem a cipő minden részét más és más kéz állítsa elő. Ettől a sablonos munkától a munkás egyoldalú lesz, úgy hogy a rá kiszabott munkán kívül mást már nem tud elkészíteni, mintegy géppé változik. A gyáraknak árnyoldala még a sok ragályos betegség, amely az alkalmazottak között könnyen dulhat. A gyári rossz levegő legtöbbször rontja az ember tüdejét, azért a gyári munkások között nagy számmal vannak tüdőbetegek. Ez könnyen észrevehető. Ha figyeljük őket, látni fogjuk, hogy sok a sápadt és sovány, mellük beesett és egyiknek-másiknak talán a lépése sem az a férfias, határozott lépés.

A kétfajta ipar közti különbségek megvilágítására talán még fel lehetne hozni azt, hogy a gyár-
ipar az elkészítés gyorsaságát tartja legfőbbnek, míg a kisipar a munka pontosabb és aprólékosabb előállítására törekszik.

Manninger Béla,
pr. id. cserkész.

NB. A magyaróvári iparos tanonciskola 69. Baross csapata időközönként egy-egy tételt kap kidolgozásra. Ilyen volt a fenti is.

Jó munkát!

Magyaróvár,

Cserkészüdvözlettel

Krizsán Béla, főtitkár
a 69. Baross cs. parancsnoka

Pajtás! Ha jól akarsz járni, énekeld a „Cserkészdaloskönyv” indulóit!

Tiszti összejöveleket!

A testvéries érzés és az együttes, egyöntetű munka előmozdítása az indítóokai annak a szép tervnek, mely célul tűzte ki egy „cserkészház“ építésének problémáját.

Epen ezért gondoltunk arra, nem volna-e lehetséges és megvalósítható (lehetőleg a főváros közelében) egy, két- vagy négy-hetenkint egyszer megtartandó tiszti összejövetel? Ezen az összejövetelen minden alkalommal egy, esetleg több értekezést tartanának a vezető által felkért vendégek vagy ajánlkozó tisztársaink a cserkészlet ügyét előmozdító, általános tárgyról. (Például próbapontokról, aktuális cserkészkérdésekről stb. stb.) Ezt azután vita tárgyává is lehetne tenni S általában, az összejövetel idejét fel lehetne használni több kérdés megbeszélésére; különböző kiképzési és nevelési ellentétek kiegyenlítésére, melyek így sokkal közvetlenebbül volnának megszüntethetők, mintha írásban intéznénk el azokat.

Főként pedig az egy városban, egy helységben levő tisztek megismerkedhetnek egymással s így mód volna rá, hogy a csapatok közti testvériesség sokkal nagyobb mértékben létrejöhessen.

Az összejöveleken való elnöklés vezetésére talán legalkalmasabb megoldás volna, ha Budapesten a Cserkészszövetség igen tisztelt társelnökeit kérnénk fel (természetesen felváltva egymást); a vidéki helységeken pedig az egyes kerületi parancsnokságok tagjait, illetve, ha ilyen nincs, a korban legidősebb tiszteket (ellenőrző megbizottakat, I. B. tagokat stb.).

A helyiség kérdése szintén elég könnyen volna megoldható, amennyiben havonként egy-két esti órára valamely elég tágas csapatotthon könnyen megszerezhető volna.

Ugy gondolom, hogy ilyen tiszti összejöveleket nem lesznek fölöslegesek, hanem egészséges előmozdítói lesznek a cserkész kultúrának és a cserkészideál tökéletes megvalósításának. Ezzel a reménnyel ajánlom jelen soraimat tisztelt vezetőségünk s kedves tisztársaink jóindulatába.

Dr. Bánlaky Ödön,
cs.-tisz, 4. sz. BIK. csapat.

Az első cserkészúszóversenyt szeptember 17-én rendezzi meg a szövetség. A rendezés élén dr. Papp Gyula ü. v. elnök áll, az előkészítés óriási munkáját Herczegh József a VIII. G. cs. parancsnoka végzi. A sportbelileg is nagyfontosságú ifjúsági versenyt a Magyar Úszószövetség nemcsak készséggel engedélyezte, hanem a helyszíni szakszerű lebonyolítást is vállalta. Fővédnökünk Horthy Miklós kormányzó úr öfőméltósága, dr. József főherceg úr öfensége, Belińska honvédelmi és Klebelsberg közoktatási miniszter ömagyméltóságai, a Zsolnay gyár, a Szövetkezet és a Magyar Cserkész tiszteletdíjakat, a szövetség cserkészjelvénnel díszített érmeiket tűzték ki. Színhely a Rudasfürdő, kezdete délután 4 órakor. A versenyre díjtalanul kivonul a 18. Lóczy csapat fúvós zenekara is. Belépőjegy cserkészeknek 20, másoknak 40 korona. A verseny méltatására még visszatérünk.

A Cserkészszövetkezet képviselőjében az augusztus végi lipcsei vásáron résztvet Bakonyi gazd. főtitkár és Szilágyi ügyvezető, cserkész tisztek. Jártak München, Nürnberg, Berlin, Drezda után Lipcsében (Leipzig) és ott eredményes bevásárlást és rendelést eszközöltek.

A berzsenyiek ideig táborozása. A szombathelyi 49. Berzsenyi cserkészcsapat az ideig nyarat is igyekezett teljes mértékben kihasználni. Nagytáborozásra azonban a tanév végével gyenge kilátásunk volt, mert a csapatpénztár nagyon üresnek bizonyult. Mint az égből jött segítő kéz, ragadtunk meg a Magyar Mezőgazdák Kereskedelmi R. Társaságának azon felszólítását, hogy Tab mellett elterülő 1200 kat. hold szentlászlói erdő hársfavirágját külföldre exportálás céljából, jó feltételek mellett termeljük ki. Nem haboztunk és július 1-én kisdéd csapatunk, kb. 28 fővel, teli reménnyel utnak indult. Reményeinkben nem csalókoztunk, mert kitartó, erős és szívós munkával rövid 10 nap alatt 42 ezer koronát szereztünk. Ebből leszámítva az utazási és ételmezési költségeinket, megmaradt tisztán 23 ezer koronánk, melyet részben a csapat felruházására, részben fáradságunk Siófokon való kipihenésére és az igazi nagytáborunkra fordítottunk. Hazatérve a „hársfa táborból“, nagytáborunk előkészítéséhez fogtunk, melyet, tekintve a nagy utazási költséget, Szombathelyhez közel, a műemlékeről nevezetes Ják mellett, a „Figyelő“ cserkészcsapat néhány tagjának bevonásával hajtottunk végre július 29-től aug. 16-áig.

Nagytáborunk jó sikeréről és annak egyes epizódjairól még külön is be fogunk számolni. Táborunk csinoságáról és szépségéről számos látogatónk beszélhetne. Vendégeink tiszteletére két izben rendeztünk tábori ünnepélyt, melynek egyikén a hely-

beli 48. sz. Rákóczi testvércsapatot is vendégül láttuk. Hogy táborunk mily jól felépítve, mutatja az a körülmény, hogy a közelben, vízszükségleteink kielégítésére jó kutat ástunk (Pintyöke módszere segítségével) és a konyhánk minél jobbá tételére kemencét építettünk. A táborozáson negyvenen vettünk részt. Az előkészítő és táborbontó táborozással együtt épen három héttig tartott. Kiadásaink oly minimálisak voltak, hogy a jó kosztunk mellett mi is hihetetlennek tartottuk, azonban megmagyarázza a szövetségnek természetbeni oly nagyszerű támogatása, amely liszt, zsír és cukornak olcsó áron való rendelkezésünkre bocsátásával kiadásainkat tetemesen alábbszállította.

A bajai ciszterci főgimnázium zászlószentelése. Csonka-Bács-Bodrog vármegye hazafias tisztikara megható módon adta tanujelét Baja városa és az ifjuság iránti szeretetének. A bajai ciszterci főgimnázium 157. sz. Damjanich cserkészcsapatának ugyanis gyönyörű szép zöldselyem cserkészzászlót ajándékozott a Patrona Hungariae és a lilomos cserkészcsimer képeivel. A nehéz zöldselyemből készült és dús aranyozásu, művészi kivitelű zászlót az intézet hagyományos évszázó ünnepségén fenkölt beszéd kíséretében adta át az intézet igazgatójának, dr. Kürti Menyhértnek Szabovljevic Dusan dr., alispán. A cserkészcsapat azután fogadalmat tett, hogy a zászlót szenny nélkül megőrzi. Másnap a gyönyörűen feldíszített templomtéren a Tedeum után Gonczlik Kálmán dr. pápai kamarás, belvárosi plébános az egész város intelligenciájának s a megye küldötségeinek jelenlétében felszentelte s a bájós nyoszolyólányok sorsfalától övezett zászlóanyának, dr. Vojnits Ferencné uriaszonynak, Baja thjfv. város polgármestere fenköltlelkű feleségének aranszege után a megyei és városi hatóságok, a hadsereg, a kalocsai érsek, a zirczi apát, a Magyar Cserkészszövetség, a társadalmi és jótékonyági körök, a megyei és városi előkelőségek illesztették bele a zászló díszes rúdjaiba ezüst szegeiket. A Magyar Cserkészszövetséget dr. Hampel Antal, ny. államtitkár t. elnök, Papp Gyula ü. v. elnök és Faragó Ede, orsz. ü. v. főtitkár képviselte az ünnepségen. Az anyagilag és erkölcsileg szépen sikerült ünnepélyt az intézet zenés tornaversenye fejezte be a Sporttelepen. (g.)

A 119. sz. cserkészcsapat rövid története. A jászpatii kir. kath. főgimn.-ban két izben alakult cserkészcsapat, de mind a két izben anyagiak hiánya miatt csődöt mondott. 1921—22-ik tanévben az intézethez került Ács Sándor tornatanár, aki akadályt nem ismerve, 48 tagból álló cserkészcsapatot szervezett. Előadások, gyűjtések és egyéb akciókkal közel 60.000 koronát gyűjtött, amelyből minden cserkész kapott erős cserkészinget és kalapot.

1922. június 5 én tartott felavató ünnepélyen — mivel a cserkészparancsnok éneket és zenét is tanít — cserkészzenekar, énekkar, zenére zászlós szabadgyakorlatok, szavalatok, korlátgyakorlatok és cserkészszindarabokból álló műsoros estélyt rendezett, amelyen a közönség tomboló tapsai adtak kifejezést meglepetésüknek, mivel az intézetben azelőtt zenei, tornai élet egyáltalában nem volt. A csapat szerzett nagyböngőt, van berendezett asztalos műhelye. — Propaganda kirándulást rendezett előadásokkal egybekötve Jászládányba és Jászberénybe, ahol még cserkészcsapat nincs. — Nagy szolgálatot tett a helyben tartott III. országos úszókongresszus előkészítése és rendezése körül. Legszébb szolgálatuk volt József főherceg öfensége, fia József Ferenc főherceg és Gömbös Gyula nyug. államtitkár fogadtatásánál. Meleghegyi László cserkészörsvezetővel beszélgetett is. Két órai tartózkodás után öfensége ismét a cserkészcsapatot óhajtotta látni.

A cserkésztrombitás kürtjelére fél perc alatt nyilgyenes két sorfal várta öfenséget a páholyból, — vezényszóra tisztelgett s öfensége az egész soron keresztül tisztelegve távozott el.

A nyári vakációban hiányos felszerelés és anyagi hiányában táborozáson nem vehetett részt.

A 62. sz. „Pálffy” cserkészcsapat 1920. IX. 14-én alakult 12 fiúval két örsben. IX. 27-ével a M Cs. Sz. igazolt csapatai közé soroltattott. Dec. 19-én a soproni testvércsapatokkal ünnepélyes fogadalmótétel volt a vármegyeház disztermében. 1921. január folyamán a rossz, nedves időjárás miatt csak elméleti előadás — résztvettünk egy a gyógynövények gyűjtéséről szóló előadáson — és praktikus kiképzés volt. Márc. 13—14-én Csepregen cserkészpropaganda előadást tartottunk, bemutatva gyakorlati és elméleti tudásunkat, 23-án éjjeli gyakorlat a Deák-kút környékén gyönyörű időben, hangtáviratozás és fényjelzéssel, 26—29-én cserkészelőadást tartottam a 66. Báthory-csapattal Fertő-Szt-Miklóson és Eszterházán, hol a herceg vendégei voltunk. Onnan gyalogmenetben Széplak—Hegykő—Hidegség—Balfon át Sopronba. Április 2-án résztvettünk a Magy. Turista Szöv. „A Magas-Tát-rá”-ról szóló előadásán, 22—29-én szakelőadás az elsősegélyről. Május 4—5-én gyalogmenet Nyéken át Doborjánba, Éjjelezés. Liszt-ház megtekintés. Menet Csávára. Agyaggyár. Vonaton vissza. Május 14—15—16: Gyalogmenet Kabold—Lánzsér, táborozás a rom alján, vissza kerülővel Kabold—Sopron gyalog, 20-án szakoktatás az elsősegélyről, költözés a kórházban, 28-án: Róth erdőtanácsos előadás a gyógynövények gyűjtéséről. Junius 3-án hadijáték a 61. Zrinyiekkal Fertő-Bozon. Junius hóban isk. vizsgák miatt a munka szünetelt. Julius 8—19-ig mozgótábor Felsőőr—Boroslyánkó—Léka, hol előadást tartottunk, Irottkó—Kőszeg—Csepreg—Salmonfa—Zsira—Füles Sopronkeresztúr—Sopron, — mindent gyalog Sopronig; betegedés nem volt; ez alkalommal 3 fiú letette a II. o. próbát Aug. 4—16. Nagytábor Gyulakeszin, onnan kirándulás Csobánc, Tomaj, Badacsony, Szigliget: Közben 3 fiú a II. oszt. próbát letette; betegedés nem volt, 17-én segédkezés az iskolai holmi csomagolásánál Sopronban Majd Ostenburg őrnagynak segédkeztünk küldöncszolgálattal. Miután a tanév csak októberben nyílt meg, csak okt. 29-én volt az első összejevetel. Nov. 4-én 14 fiúval szaporodott a létszám, 19—20-án cserkészkongresszuson voltam Budapesten. Dec. hóban segédkezés a népszavazásnál. (1921-ben összesen 7 kizárás volt.) Mechle József cs. p.

A 71. Zrinyi-cserkészcsapat Zalaegerszegen 1920. aug. 2-án alakult meg és szept. 8-án 26-án tették le a fogadalmat Huhn Gyula parancsnok vezetésével. Szeptemberben még sok kirándulást rendeztünk, melyeken a cserkészlet alapismereteit sajátítottuk el. Téli hónapokban dr. Halász Miksa cserkészorvos tartott sorozatos előadást az elsősegélynyújtásról. A parancsnok helyét később Székely László dr. hittanár foglalta el. A másodosztályú próba 1921. február 6-án volt, melyen 25 cserkész felelt meg a követelményeknek. A tavasz beálltával gyakrabban tartottunk kirándulásokat a vidék környékére. Többször rendeztünk harcjátékot a helybeli „Boeskey” csapattal együtt. Április 19-én 13 próbaidős cserkészünk letette a fogadalmat és az nap egy jól sikerült műsoros estélyt rendeztünk.

Fontosabb esemény volt még a sümegei kirándulás és Horthy kormányzó úr látogatása, aki előtt jól sikerült szabadgyakorlatokat mutattunk be.

Nagy nehézségek és fáradozások árán sikerült csapatunknak résztvennie a nagy táborozáson. 10 napig táboroztunk Szeleánszky Nándor megyei cs. szaktitkár úr vezetésével. (71)

Az első (budapesti) cserkészkerület elnökévé még júniusban egyhangú lelkesedéssel *dr. Hampel Antal* ny. h. államútkárt választották meg, aki így egyszersmind a M. Cs. Sz. társelnöke lett.

A „Cserkész-tábor”, Doró Gábor és Schrank Endre kéthetes nyári cserkészlapja, szeptember 10-én adta búcsúsámát. A lap nagyon bevált és az ügyes gondolat reméljük folytatást nyer — jövőre. A *Magyar Cserkész* szeretettel üdvözölte „konkurrensét”, szeretettel támogatta és szeretettel vesz búcsút tőle: a viszontlátásra!

III. KERÜLET.

Az utcára kerül a III. kerület. A III. kerület már több mint egy éve hivatalos otthon nélkül tengődik. Eddig hol itt, hol ott kapott rövid időre helyiséget. Legutóbb (ez már a harmadik hely) a 49. Berzsenvi csapatnál „volt elhelyezve.” Innen június hó elején a Vasvármegyei Népgondozó Szövetség egyik nélkülözhető szobájába vándorol. Szépen be is rendezkedik, midőn a város felszólította a Népgondozóval együtt, hogy a helyiséget ürítse ki. A kerületnek nem volt hova „vándorolnia”, nem költözött ki, ott maradt. Most aztán könnyen megeshetik, hogy kirakják az utcára. (—za)

Öregcserkészek megszervezése. A III. kerület aug. hó 25-én tartott intéző bizottsági gyűlésén elhatározta az öregcserkészek megszervezését. A megszervezéssel Vargha László ker. főtitkárt bízták meg.

A 64. sz. Turul cserkészcsapat nevét „Szent Asztrich”-ra változtatta és ennek elismerését kérte a szövetségtől.

Hol táboroztak a kerület csapatai? 48. Rákóczi — Giczháthalom, Veszprémmegye; 49. Berzsenvi — Tab, Somogy megye és Ják Vasmege; 50. Hunyadi nem táborozott; 56. Figyelő — Ják, Vasmege, a 49. Berzsenvi csapattal; 53. Jurisich — Repceszentgyörgy, Vasmege; 54. Eszterházy és 56. Lehel nem táborozott; 58. Hollós Mátyás — Csopak, Zalamegye; 61. Zrínyi, 62. Pálffy, 63. Berzsenvi, 64. Turul, 65. Petőfi, 66. Báthory, 67. Deák-kuti csapatok a soproni Főtitkársággal közös táborozást tartottak Csepreg közelében. (Zeszk.)

Kiadótulajdonos: A Magyar Cserkészsövetség.

Felelős kiadó: Dr. Papp Gyula

Nyomta: Fráter és Társa könyvnyomdája

Vezetésért felelős: Fráter Dániel.

Budapest, VII., Akácia-utca 13. Tel. József 106—20

Flóbert - fegyvereket

és hozzávaló lőszert
jutányosan szállít

Knébl Ferenc

puskaműves

Budapest, Baross-utca 17.

Javitásokat elvállalok.

SZERK. ÜZENETEK

Kéziratot

nem adunk vissza.

A szerkesztő a táborozás utáni viszontlátás alkalmából meleg szeretettel üdvözli összes cserkésztestvéreit. Gondoljunk arra, hogy az erőgyarapodást, drága emlékü nyári táborozásainkat leszámítva, haladéktalanul új célokért való munkába kell állítanunk. A magyar cserkészszemléit való munkánk egy percére sem állhat meg, jöjjetek töretlen hittel, tiszta szívvel, gazdag lélekkel új munkára, jó munkára!

Ceglédi Kossuth-cserkészek. Hálás köszönet az augusztus eleji üdvözlétért, a meghívást külföldi utam miatt sajnos, csak megkésve kaptam kézbe. — A helytelenül címzőkhöz! A lap *szellemi* részét illető összes levelezést a szerkesztő címére kell küldeni: I. Maros-u. 17. alá, a lap *anyag*i részét illető összes levelezést a kiadóhivatalnak: IV. Váci-u. 62, I. 15. Aki mindkettőnek ír egy levélen, magának okoz késedelmet. Portókimélesből azonban lehet *külön-külön papíron* egy borítékban írni akármelyik címre. — Gy. I. Nagykanizsa. Köszönjük a küldeményt, alkalomadtán szívesen felhasználunk belőle — F. N. Székesfehérvár. Azt kérdelek, miért nem hoztunk tudósítást a szép ünnepségről? Mert nem tudtunk róla és mert senki sem küldött róla egy sort sem. A „Magyar Cserkész” szellemileg természetesen teljesen független a szövetségtől és ilyféle ünnepségre meg illik hívni. Ugye nem kívánhatod, hogy olyasmiről írjunk tudósítást, amiről csak hallomásból tudunk. Ezt az írói lelkiismeret nem engedi.

A KIADÓHIVATAL ÜZENETE

A nyomdai és szállítási költségek újabb nagy-mérvű emelkedése arra kényszeríti a kiadóhivatalt, hogy szeptember elsejétől a Magyar Cserkész előfizetési díját, az egyes példányszámok árát és egyes kiadványaink árát felemelje.

Szept. elsejétől az évi előfizetési díj 240 kor., az egyes lappéldányok ára 24 kor.

A kiadványok árában előforduló változások a hirdetési oldalon vannak.

A fent jelzett árváltozásokra való tekintettel, nagyon kérjük bizományosainkat, hogy a még birtokukban levő, eddig el nem kelt kiadványaink jegyzékét *sürgősen* küldjék be a kiadóhivatalnak, nehogy kénytelenek legyünk az egész bizományunk magasabb árával megterhelni számlájukat.

Előfizetőinket figyelmeztetjük, hogy ha előfizetésük lejárt, azonnal ujtsák meg, különben nagy költségeink miatt a jövőben nem küldhetjük a lapot.

Cserkészüdvözlettel

a Kiadóhivatal.

Csonka Magyarország — nem ország
Egész Magyarország — mennyország!

CSERKÉSZ TESTVÉREK!

Mindennemű cserkészfelszerelési cikket legjobb minőségben és legjutányosabb árban a Magyar Cserkészek Termelő és Értékesítő Szövetkezetében (Budapest, IV. Váci-utca 46. sz.), vagyis a

SAJÁT BOLTOTOKBAN

szerezhetitek be. Ha minden cserkésztestvér szükségletét a saját boltjában szerzi be, lehetővé teszi, hogy a szövetkezet évente több szegénysorsú cserkész testvért

felszerelhesen. Mielőtt valamit vennétek, bizalommal forduljatok a szövetkezet vezetőségéhez. (Budapest, IV., Váci-utca 46. sz. Telefon: 38-71.)

MEGJELENT

A leánycserkészeti útmutatója
Ára **30** kor.
Összeállította a leánycserkész intézőbizottság.

Megjelentek a Magyar Cserkész művészi FALIKÉPEI, MŰLAPJAI ÉS LEVELEZŐ-LAPJAI

öt színben, kartonra nyomva.

Hatalmas erővel hirdetik a magyar cserkészmozgalom e g y s é g é t és hazafias cselekvő jellemét.

A falikép ára 27/42 cm. nagyságban, az otthon gyönyörű dísz, drb.-ként K 20.—
A műlap ára, a Magyar Cserkész nagyságában K 10.—
A levelezőlapok ára darabonként K 3.—
100 drb. 250.— kor., 1000 drb.. K 2200.—

Megjelent eddig két sorozat levelezőlap.

A MAGYAR CSERKÉSZ KÖNYVEI.

Eddig megjelent számai:

1. MÁRKUS: Cserkész tábor. 16.—
2. SCHRANK: A harcszerű (II. bővített kiadás) . . 30.—
3. SZTRILICH és MÓCSY: A cserkészsegítségnyújtás kiskatéja. II. kiadás. 16.—
4. Kiképzési szabályzat. II. kiad. 16.—
- 5-6. GERŐ: A térkép. 24.—
- 7-8. MAGYARORSZAG FÖLDRAJZA. Irta dr. Fodor Ferenc egy. m. tanár, cserkész tiszt. I. oszt. próbaanyag. . . . 24.—
- 9-13. Major D.:
ÖRSVEZETŐK KÖNYVE
A M. Cs. Sz. hivatalos kalauza
őrsvezetők munkája részére 50.—
- 14-18. MINDENT A HAZÁÉRT
Amerikai cserkészregény.
Angol eredetiből ford.:
Schrank Endre 50.—
- 19-23. TÁBOROZNAK A PALOTAI CSERKÉSZEK
Eredeti magyar cserkészregény.
Irta: Gyökössy Endre . 50.—
- 24-25. CSERKÉSZSZINPAD
Irta: Lingauer László és Noszlopy Aba Tíhamér. . 30.—
- 26-29. MAGYAR CSERKÉSZ NAPTÁRA 1922 10.—
30. A MI TÖRVÉNYÜNK 6.—
- 31-33. TÁBORI MUNKÁK
Irták: Sztrilich Pál és dr. Mócsy János. 40.—
- 34-35. SPILENBERG: A magyar cserkész daloskönyve 40.—
- 36-37. (Sajtó alatt.)
38. Dr. MÓCSY: Cserkészfizika és kémia 20.—
39. KISS: Táborozás 20.—

Kapható: Kiadóhivatalunkban IV. Váci-utca 62. I. 15.

MEGJELENT

A Magyar Cserkészvezetők Könyve.

Szerkesztette: SIK SÁNDOR.
336 oldal.

Ára a kiadóhivatalban 250 korona, a forgalomban 350 korona, famentes papíron kartonborítékkal 450 korona.